

Marec 2008
ŠT.

022

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

KRALJI ULICE

Urednica:
Špela Razpotnik
Namestnika urednice:
Bojan Dekleva in Maja Vižintin
Uredniški odbor:
Luna Jurančič Šribar, Alenka Lamovšek, Gregor B. Hann,
Tomislav Gruden, Maruša Bertonecelj
Sodelavci uredništva:
Toni Meško, Tanja Vuzem, Maja Kozar, Bojan Kuljanac
Andrej Mesarič, Urban Tarman, Katja Bizjak,
Janez Kompare, Miran Možina
Oblikovanje:
Karlo Medjugorac
Prelom:
Maja in Nejc
Lektoriranje:
Matilda M. Dobro, Maruša Bertonecelj, Darja Pekolj
Ilustracije:
Nik Knez, Damjan Majkič, Matilda M. Dobro,
Jané, Damijan Sovec
Fotografiji na ovitku:
Jaka Adamič, Dnevnik
Tisk:
Tiskarna Vovk
Izdajatelj:
Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.
Letna naročnina za organizacije je v Sloveniji 20 EUR, v tujini pa 40 EUR.

Naslov uredništva:
Društvo Kralji ulice, Poljanska cesta 14, 1000 Ljubljana
Telefon: 059 022 503, fax: 059 022 504
E-pošta: kraljiulice@gmail.com
Spletna stran: www.kraljiulice.org
Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:
05100-8012105010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

Novost! SMS-KOMENTARNICA:

041 291 760

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev ter postal redni, mesečno izhajajoči časopis, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajate časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljate le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doleg so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa Kralji ulice izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz sam/a.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil!
Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO
Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za kulturo --
Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve --
Urad za mladino -- Urad Vlade za komuniciranje --
Urad za enake možnosti.

Od januarja 2007 so Kralji ulice član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

vs **drugačni**
vs **enakopravni**

Mnenja avtorjev prispevkov ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Uvodnik:

foto: Matilda M. Dobro

PUŠČAVA REALNOSTI

Mika nas, da bi izbirali med klošarjem in *neklošarjem*, toda ravno tej izbiri bi se morali upreti. Ker ravno, ko nam je navidez jasno, kaj izbrati, ugotovimo, da so naše realne možnosti tudi precej uboge. Aristotel se je vprašal: »Kako se naša duša lahko giblje? Kaj jo giblje?« In si odgovoril: »Če se duša lahko sama giblje, mora biti v njej diferenca, razlika. Poganja jo diferenca! Zaradi razlike je človek svoboden.« Če se vprašamo, kaj bi bili rajši: klošar ali *neklošar*, se človeku pojavi pred očmi cel kup reči, ki jih tudi kot *neklošar* ne bi počel: hodil v službo, prenašal tečnega šefa in/ali stranke, živel v hiši z razsutimi družinskimi razmerami itd.

Problem je, ker predpostavljamo, da je klošarstvo edina alternativa. Trudimo se, da bi bili zadovoljni s preživljanjem kakršnegakoli življenja, samo da ne bi postali klošarji. Zavarujemo se pred dolžnostjo, da (svobodno) živimo, in pred dolžnostjo, da spoznavamo (sebe). Nekateri, ki ne zdržijo gonjenja brez smisla, ki ga vsiljuje sistem, seveda podležejo in se zatečejo v zadnji užitek, ki jim še preostane, to je, da se smilijo sami sebi. Da bi bili nevidni. Da bi bili nič. Da bi bili popolnoma brezbrizni. Brez usode, upanja, zaupanja, ljubezni, prihodnosti, perspektive ...

Biti zadovoljen samo pomeni, da smo se odpovedali kakemu užitku. Čemu vsemu se danes proletariat odpoveduje. Samo da bi bili »zadovoljni«! Tako postajamo čedalje bolj vsakdanji, trivialni, povprečni. Ker nimamo vsi enakih možnosti, jih je čedalje več, ki ne zmorejo več v tej puščavi realnosti. Klošarstvo ni alternativa temu sistemu; je njegov izdelek.

Jakob Harisch

Kazalo:

- 2 UVODNIK
- 3 TO SEM JAZ
- 4 RAZČLOVEČENJE DUŠE IN TELESA
- 6 DOPISNIK IZ ŠPANJE
- 7 REŠITEV STANOVANJSKEGA PROBLEMA
- 8 GRAFITOMI
- 8 STREET WAY FITNESS
- 9 LUKA — SLOVO
- 9 TATOO ZGODBA
- 10 KRALJEVI RECENZOR
- 11 I FEEL DREKANJA
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 13 ANEKDOTE IZ PRODAJE
- 14 DOGODKI
- 16 F-MAIL
- 17 NADoGLAS
- 18 RADA SEM SAMA IN SVOBODNA
- 20 GOSTUJOČI KOLUMNIST
- 21 PRAVLJICA ZA ODRASLE
- 21 KRALJ IN KRALJICA
- 22 PRODAJANJE REVIJE KRALJI ULICE
- 23 ZGODBA BODOČEGA PRVAKA V BOKSU
- 24 SOL IN KOPER
- 26 DRUGI O NAS
- 26 PRED 100 LETI
- 27 PISMA BRALCEV + SMS KOMENTARNICA
- 28 BREZPLAČNE PRIREDITVE
- 28 ULIČNI HOROSKOP
- 29 OGLASNA DESKA
- 30 RAZVEDRILLO

To sem jaz:

ĐIMI

foto: Matilda M. Dobro

Jaz sem 67-letni starec, ki obuja spomine mladosti. Ko sem bil povabljen v uredništvo Kraljev ulice, sem se začel ukvarjati s pisanjem na računalnik. V družbi, v kateri se nahajam, se počutim zelo dobro. Zelo lepo smo postreženi s hrano, pijačo in pogovorom, ki meni, samcu, obuja lepe spomine. S pisanjem sem uspel sam sebe prepričati, da lahko človek tudi v starosti doživi veliko lepih trenutkov z našimi dekleti, ki so tukaj strokovne delavke. Menim, da so meni osebno zelo v pomoč, tako da rad zahajam v dnevni center Kraljev ulice. V življenju sem bil dvakrat po Evropi s kolesom – z namenom, da doživim svoj odnos do samega sebe. Tako sem potoval iz Münchna do Barcelone. Na poti so se mi zgodile mnoge anekdote, ki so povezane z iskanjem hrane, prenočišča, kot tudi potrebščin, ki so nujne za potovanje s kolesom. Najlepsi dogodek je bil, ko sem prečkal francosko-špansko mejo. Rad bi, da me bralci spoznate kot Đimija, stanujočega v Tivoliju v hišici, ki sem jo napravil sam. Tja sem se preselil zato, da sem se zaradi okužbe izoliral od družbe ter se pričel ukvarjati s samozdravljenjem, ki pa je bilo zelo uspešno. Dostop do družbe mi je sedaj dovoljen, ker sem ponovno zdrav. Zdravila sem si ustvarjal sam, te pa naše zdravstvo tudi preizkuša in uporablja. Lep pozdrav iz Trebnjega!

03
KRALJI
ULICE

**V ŽIVLJENJU SEM BIL DVAKRAT PO EVROPI S
KOLESOM — Z NAMENOM, DA DOŽIVIM SVOJ
ODNOS DO SAMEGA SEBE.**

KRALJI Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcem / Kralj Ulice
ULICE Mariborska cesta 10, 1000 Ljubljana

Pošlji SMS s ključno besedo BREZDOMCI na 1919 in daruj 1 EUR
tistim, ki so razen dostojanstva izgubili vse.

RAZČLOVEČENJE DUŠE IN TELESA

Padel sem tako globoko in nizko, da prej o tem ne bi sanjal niti v najhujši nočni mori. Kako to, se boste vprašali. Žalostno, vendar resnično. Moja osebna nočna mora se je začela, ko je umrl moj oče Mile Pavlin. Znan pisatelj po celi bivši Jugoslaviji. Znan in odmeven po romanu *Skrivnost Šimnove smrti*. Izdanem leta 1972. Svojci ubitega vohuna so v romanu prepoznali svojega dragega svojca in tožili mojega očeta. Grozilo mu je dvajset let zapora. Rešili so ga pisatelji s Tonetom Svetino na čelu. Od takrat smo postali dobri družinski prijatelji.

Moj oče je bil znan tudi po knjigi *Spomini črnogledega humorista*, za katero sta Igor Križanovskij in on dobila tudi Kajuhovo nagrado. Povedati moram, da ti dve in še mnogo drugih del mojega očeta ni šlo v nos samo sorodnikom ubitega vohuna, ampak tudi takratnim komunističnim oblastem. Preveč jih je ogrožal, ker je pisal o njihovih napakah ter neumnostih, ki so jih počeli kar po vrstnem redu. Veliko njegovih del je bilo v bunkerju dolga leta, ker takratne oblasti niso dovolile izdaje.

Kri ni voda. Tudi jaz rad pišem. Zato tudi berete mojo izpoved, kako sem prišel do dna. Pisati sem začel leta 1998. Prvo moje delo je bilo objavljeno v *Obrambi*. Nato sem začel pisati za gospoda Janeza J. Švanjercja. Za njegov *Vojnozgodovinski zbornik*. Moja tema je za nekatere zelo zanimiva. Govorim namreč o svojih dogodivščinah na Hrvaškem. Bil sem namreč prostovoljec na fronti leta 1991/92, dokler nisem zaradi sporov z nami, Slovenci, pobegnil v svojo preljubo domovino. Tja nisem šel zaradi denarja, ampak iz čiste radovednosti, saj sem doma imel vse, o čemer lahko običajen človek samo sanja. V otroštvu sem namreč namesto pravljič o Janku in Metki poslušal krute zgodbe o drugi svetovni vojni, ki jo je oče preživel pri partizanih. Ko je šel k njim, je imel šele šestnajst let. Znal je govoriti samo o tem, saj je ogromno pisal na to temo. Upam, da sedaj razumete mojo radovednost po tem, kakšna je

vojna v resnici. Bil sem tudi v T. O. med osamosvojitvijo kot prostovoljec, vendar smo takrat samo žurirali, saj je bila glavna bitka v Cankarjevem domu. Sranje na kubik se je začelo, ko sem se vrnil s Hrvaške. To je bilo 28. 2. 1992. Prvo, kar sem naredil, je bilo to, da sem se zaposlil, saj sem imel vojne vrh glave. Če tega ne bi naredil, bi samo premišljeval o zadnjih dogodkih in se žalostno zapijal kot na fronti. Veste, Tuđman ni bil nič boljši kot Milošević. To se je lepo videlo v Bosni. Po poklicu sem natak, torej službe ni bilo težko najti. Začel sem delati in normalno živeti, kolikor v mojem primeru temu lahko tako rečemo. Znan oče pač. Toda pogled ga, hudiča. Takoj po poskusni dobi so me zabrisali iz službe, češ da sem imel minus na blagajni. Kar pa seveda ni bilo res, vendar kako naj bi se Marko boril sam proti vsem? Tako sem odšel ter si poiskal drugo službo. Tudi v drugi službi podobno. To se je ponavljalo do leta 1993. Takrat pa je meni kapnilo, da za vsem nekdo stoji in mi sadistično nagaja. Toda komu sem se tako zameril in zakaj? S starši sem takrat živel v Medvodah. Vsa naša družina je imela istega zdravnika. Imel je zanimiv hobi. Za svoje paciente je izbiral najvplivnejše Medvodčane. Seveda je med njih sodil tudi moj oče. Napeljeval jih je za majhne in velike usluge. Normalno, za protiuslugo v zdravstvu ter drugje, kjer je pač imel veze.

Koliko ljudi je zaradi nestrokovnosti v zdravstvu ter tega početja spravil pod zemljo z mojim očetom vred, si lahko samo mislimo. Po moji vrnitvi je imel zelo negativen odnos do mene, kar je poskušal skriti, vendar sem jaz to hitro ugotovil in začutil ter ga tako razkrinkal. Starši so hodili k njemu v ambulanto, se na dolgo pogovarjali vse mogoče, samo ne o svojem zdravstvenem stanju, in mimogrede razkrili, kje po novem delam. On pa je seveda začel takoj nagovarjati vplivne Medvodčane, ki so ga že začeli počasi zapuščati, saj so končno ugotovili, kakšen je, vendar jih je nekaj še imel na zalogi. Govoril je, kakšen pijanec sem ter

narkoman in seveda vojni zločinec, ter da sedaj delam v tej in tej restavraciji, kar pa ni primerno. Če koga poznajo v tej restavraciji, naj mu povejo, kakšnega natak, imajo. Vplivni ljudje veliko hodijo po restavracijah in zmerom se je kdo našel, ki me je onemogočil. Res žalostno. Kako bi bilo sedaj moje življenje drugačno, lepo in prijetno, če mi ne bi to odkritje spremenilo življenja za 180 stopinj. Doma sem tuhtal, kaj naj naredim. Med premišljevanjem sem se veselo nalival z alkotom. Ko nisem našel rešitve, saj mi nobeden ne bi verjel, sem vzel kuhinjsko sekirico za meso in juriš na zdravnika v zdravstveni dom. Na žalost ali srečo mu nisem niti lasu skrivil, saj sem bil pošteno zadet in tudi on je bil kljub ogromni postavi in debelosti hiter ter gibčen. Seveda so takoj prileteli policaji in me odpeljali. V celici sem tulil kot kakšen odtrganec, naj me spustijo. Toda policaji so poklicali rešilca, ki me je odpeljal naravnost v Polje, psihiatrično kliniko. Tam so me imeli teden dni na opazovanju. Ko so videli, da je z menoj vse v redu, so mi predlagali zdravljenje zaradi alkoholizma. Do takrat še nisem imel problemov zaradi alkota. Si lahko predstavljate, kako sem bil neumen, da sem njihovo ponudbo sprejel in to pri triindvajsetih letih. Takrat sem bil skregan s starši zaradi tega dogodka z zdravnikom in sem želel samo mir. Toda ta moja odločitev mi je samo še poslabšala situacijo. Tako mlad fant – pa že na zdravljenju. Še preden sem prišel z zdravljenja, so že vrabci čvkali, kje sem bil in zaradi česa. Zopet znani oče. In z mamom tudi skrivala nista, kje se nahajam. Takšen oče je lahko neznansko breme, kar se je videlo pri moji polsestri po materini strani, ki se je ubila pri sedemnajstih letih. Ni prenesla bremena slave. Očeta sem imel zelo rad in ga imam še sedaj, čeprav ga ni več, toda ostal bo več in vedno ob meni. Glede tega zdravnika sem imel sodišče. Tam so me obsodili na dveletno izvenpsihiatrično zdravljenje. Takrat sem hodil s hčerko enega najbogatejših Slovencev. Na Polikliniki so me tako

močno nabijali z depo injekcijami, da sem postal impotenten in ves okoren. To se je vleklo šest mesecev in moja punca je, logično, čisto znorela. Odpeljala me je v Polje, kjer je zdravnikom zagrozila, da bo vse po vrsti tožila, če me ne sčistijo, saj nikogar ne ogrožam. Zdravniki so poznali najina znana očeta in so me sčistili zdravil. Po mojem sem prišel ven iz Polja kot edini model brez tablet. Zdravljenje na Polikliniki sem prekinil po samo slabem letu in nobeden ni nič reagiral.

S punco po imenu Barbi sva živela skupaj tri leta in pol, potem se je pa za mene začela pot navzdol. Očeta je zadela prva možganska kap, punca pa je odšla delat v London na očetovo predstavništvo z nepremičninami. Normalno, da nisem šel z njo. Skrbel sem za očeta, saj mati ni mogla. Tako sva se razšla, saj bi drugače še živel z njo, saj je bila edina punca med mnogimi, ki sem jo resnično ljubil. Tako sem lepo skrbel za očeta in je še nekako šlo, dokler ga ni zadela druga kap. Sedaj nisem več zmožen in sta z mamo odšla v novi dom upokoencev v Medvodah, saj

smo blizu živeli. Bil je nepremičen in ni bil pri razumu ter je trpel, da ga je bilo muka gledati in poslušati. Uboga mati pa je bila še z njim v isti sobi, ko je umiral. Kmalu je umrl, ampak zaradi infekcije na kolku. Po njegovi smrti je mati začela prodajati našo čudovito hišo. Kmalu jo je prodala in dobil sem dediščino. Toda pojavila sta se polbrat in polsestra z očetove strani in hotela dediščino. Oče jima je ob ločitvi s prvo ženo zapustil celo hišo in ni vzel niti dinarja. Tako da jaz nisem dobil veliko, saj jima je mati dala njun delež, čeprav ji ne bi bilo treba. Ni se hotela zajejavati z njima, saj ju ni mogla videti.

Jaz sem s tisto dediščino kupil čez dvesto let star hlev nad Koprom ter prikolico in avto. V prikolici sem živel in počasi spreminjal hlev v stanovanjsko hišo. Hlev je bil v zelo slabem stanju – brez elektrike in vode, tako da mi je kmalu zmanjkalo denarja. Izgubil sem tudi izpit, ker so me policaji ustavili mrtvo pijanega. Avto sem moral prodati ... in kaj sedaj? V hiši nisem mogel živeti, saj je visoko nad Koprom. Tja vozi samo šolski avtobus, in še to samo trikrat na dan. S kolesom bi pa rabil najmanj dve uri v klanec.

Na Obali je bilo takrat za brezdomce in klošarje zelo slabo poskrbljeno, torej sem se vrnil v Ljubljano zaradi matere, saj je bila v zelo slabem stanju, in vedel sem, da ne bo več dolgo živela. To je bilo poleti 2003. leta. Začela se je moja kalvarija ter seveda naslov tega članka, ki veliko pove. Bil sem brez denarja ter preponosen, da bi koga prosil za pomoč. Poiskal sem znanca z Metelkove, s katerimi sem v srečnih časih skupaj žuriral, in sem se jim pridružil v klošarjenju. Tako se je začela moja pot spoznavanja krutega in neusmiljenega življenja na cesti, o katerem se mi prej ni niti sanjalo.

V življenju na cesti ter žicanju sem tudi jaz izgubil čast, samospoštovanje in ponos ter seveda veliko zdravja. Upam, da se mi bodo te lastnosti vrnila, saj je že ta članek nek začetek. Nikomur nisem niti z besedico omenil svoje situacije, kaj šele, da bi koga od naših družinskih prijateljev ali znancev prosil za pomoč.

Nekateri so še danes znani in vplivni pisci, torej je zadnji čas, da spregovorim o svoji in naši žalostni usodi. Materi nisem nikoli niti z besedico omenil, kaj se z menoj dogaja, saj je umirala in že sama ljubezen do nje mi tega ni dovoljevala. Preponosna trma, saj sem na svojo veliko žalost potreboval celih pet let, da sem spregledal in, cepec, dojel, da tako ne gre več naprej. Sam v sebi sem se trikrat dobesedno zlomil od vsega hudega, odkar sem na cesti in sem delal samomor. Taki smo pač pisci. Malo odkačeno čudaški in preobčutljive dušice ter boemi.

Na veliko srečo ali žalost sem se izmazal, vendar naprej bomo videli šele po razpletu dogodkov, ki sledijo. Veste, spoštovani bralci in sotrpini, kaj me še vedno drži pokonci? Pisanje in iskrena izpoved v tem članku, ki je bolj iskren kot pri psihiatrih, ki so imeli opravka z menoj po službenem ritualu. Za vsakim stavkom tudi trdno stojim, saj me do sedaj ni še nihče tožil. Pisanje v Vojnozgodovinski zbornik, za katerega sem pisal, ni enostavno, saj lahko z njim mimogrede še zaostriš že tako slabe meddržavne odnose.

Ob tej priliki bi se rad opravičil gospodu Janezu J. Švanjercu ter bralcem zbornika zaradi svojega dolgega molka. Zopet se vračam po zaslugi uredništva te revije, posebej Maje, ki me vzpodbuja in mi daje upanje. Za Kralje ulice sem naredil že nekaj koristnega. Na demonstracijah, ki so bile 17. 12. 2007, sem našo revijo prodal Danilu Türku – po borbi s fotoreporterji, ki so ga obkrožali. Dal mi je celo tri evre. Radodaren sedanji predsednik ali pa ne. Videli bomo, kako bo gonil našo socialno politiko in kaj bo storil za nas Kralje ulice – seveda z našim sodelovanjem in pomočjo. Spoštovani bralci, tudi jaz se ne bi v svojem primeru branil ponujene roke. Če imate glede mojega članka kakšno vprašanje ali pa bi radi podrobnejšo razlago, se obrnite kar na uredništvo, saj smo v stalni navezi. SREČNO, upam, da ne za večno, kajti na cesti nikoli ne veš, kaj te lahko doleti v naslednjem trenutku.

NA VELIKO SREČO ALI ŽALOST SEM SE IZMAZAL, VENDAR NAPREJ BOMO VIDELI ŠELE PO RAZPLETU DOGODKOV, KI SLEDIJO. VESTE, SPOŠTOVANI BRALCI IN SOTRPINI, KAJ ME ŠE VEDNO DRŽI POKONCI? PISANJE IN ISKRENA IZPOVED V TEM ČLANKU.

DOPISNIK IZ ŠPANIJE

06
KRALJI
ULICE

V začetku leta se nam je končno javil naš dopisnik iz Španije, ki si pridobiva nove izkušnje v tamkajšnji komuni, kjer ubira povsem drugačne poti.

Nedelja, 6. 1. 2008

Kako ste kaj? Upam, da ste pridni. Jaz sem že zelo bolje. Počutim se bolje, kajti mineva že drugi mesec, odkar sem v Centru Reto. Krizo sem že in dobro dal skozi – ne boste verjeli, skoraj je nisem imel, pa sem pil 26 tablet, kar je zelo veliko. Z drogo poskušam razčistiti že v tretje in upam, da mi bo uspelo. Tu pravijo, da te lahko odreši le Jezus Kristus, ki je na križu umrl za nas, grešnike. Jaz še vedno ne verjamem popolnoma vanj, kajti vsak potrebuje nekaj časa, a pravijo, da ko te zadene njegova roka, ne moreš ven. To so, kot pravijo, nepopisni občutki in filingi. Drugače pa bi imel zelo veliko krizo, kajti vse je odvisno od okolice in ljudi, s katerimi se družiš. Zelo pa so me bolele noge in mišice, imel sem veliko krčev, a to je zdaj vse mimo. Najbolj pa so me boleli zobje, odpadle so mi tri plombe. Psihično sem se počutil zelo dobro. Prve štiri tedne nisem spal skoraj nič, zelo sem bil nervozen. Na srečo se prvih 14 dni lahko tuširaš kolikor hočeš, vroča voda najbolj pomaga. Prvih 14 dni, ko vstaneš, poješ zajtrk, nato pa greš na sprehod za eno uro; ko si nov, hodiš zjutraj, dopoldne, popoldne in zvečer. Ko sem prišel, so me fantje zelo topla sprejeli. Stvari sem si predstavljal zelo

drugače. Tu je veliko Grkov, Rusov, Bolgarov in nekaj Špancev, Slovence pa sva dva. Ta edini Slovenec, ki je zraven mene, je zelo dober, ime mu je Uroš. Prve dni si neprestano v hiši in na očeh glavnih, nenehno te opazujejo in nadzirajo, kako boš reagiral na določene nastale situacije. Sam sem bil veliko z Urošem, da mi je bilo lažje, kajti španščina je zelo težka, a zdaj že malo razumem. Besede se težko izgovarjajo. Na daljše sprehode sem hodil z Bolgarom po imenu Rosen, kul tip. Tu je nek hrib, ki ga fantje imenujejo »kita mona«, kar v prevodu pomeni »kriza teče«. Hrib je nizek, ima pa dve poti, prva je položna, druga pa je strma. Obe zelo dobro poznam. Bolj ko se potiš, bolj izločaš strupe, to je čista resnica, a ne? Ko se vrneš s sprehoda, lahko piješ čaj, ki pa je naraven. Dejansko lahko prva dva tedna počneš, kar ti srce poželi. Z mano so bili zelo strpni. Ko so minili prvi tedni, sem iz Centra Reto pobegnil, kajti čisto me je napsihiralo, zakaj se samo jaz tako počutim. Pobegnil sem v Španijo. Ta čas, da ti »dojadi«, pride za vsakega. Šel sem do prvega mesta, ki se imenuje Igualada. To je kraj, kjer je tudi hiša, kjer smo mi. Tu mi je komandir policije plačal prvo karto do Martorella. V Martorelli sem prespal v neki prazni hiši. Moram reči, da me je ful zeblo. Najnižje temperature tu so od -1 °C do +2 °C, čez dan pa se dvigne do +20 °C, in to pozimi, poletja še ne poznam. Naslednje jutro sem šel nazaj na postajo. Tam je neka ženska pobirala karte in povedal sem ji, da sem brez vsega. Plačala mi je karto do predmestja Barcelone, ta kraj se imenuje Hospitalet. Izstopil sem in odšel do prve policijske postaje. Vprašal sem jih, kje bi lahko brezplačno prespal in jedel. Zelo hitro so mi postregli z informacijami. Dobil sem zemljevid in naslov, kjer verjetno spijo brezdomci. Hitro sem ugotovil, da gre za brezdomce, ampak stvari so malo drugačne, kakor v Sloveniji. V hiši, ki je bila ogromna, so me zelo topla sprejeli. Tam nas je spalo okoli 70. Zjutraj zajtrk, odhod po svoje, ob 15h kosilo, spet odhod, večerja ob 21h, nato tuš in spat. V hiši so tudi ženske in

otroci. Za vse je poskrbljeno zelo dobro in čisto je. Ko sem v Barceloni klical na slovenski konzulat, se je oglasila neka ženska. Ni mi hotela pomagati, bila je zelo nesramna in osorna. Ne razumem, Slovenka in čisto nora, potreboval sem namreč karto za vlak do Slovenije pa mi je rekla, da nimajo denarja za take stvari. Prekles sem jo kot hudiča, a hvala bogu, da ni hotela pomagati, drugače bi bil spet v Sloveniji in bi bila ista pesem kot prej. Po dveh dneh sem se vrnil v Center Reto, začarani krog. Še nekaj podrobnosti v zvezi s pravili: tu pravijo, da imam »velik« obraz. Za vsakega, ki ima »velik« obraz, poskrbijo, da počne take stvari, da se mu ponos spusti na minimum. Zaenkrat mi je težko, a počasi bom zmogel, živimo namreč za danes. Prvi teden sem čistil stranišča, nato pa postopoma prešel na druge stvari.

Vem in zavedam se, da sem vam, delavcem, in ostalim storil veliko žalega, in to popolnoma obžalujem. Upam, da mi oprostite. Po določenem času tu dobiš prvo odgovornost, in to je, da si odgovoren za novega fanta. Če ima krizo, te lahko zbudi kadarkoli in ustreči mu moraš, v čemer mu paše; čaj, sprehod sredi noči – ti pa cel dan delaš, a to je odgovornost. Nikoli namreč nisi sam, odgovornost je odgovornost nad odgovornim. Odgovornost pa se ti po nekaj mesecih poveča. V Španiji je nekaj čez 15 takih hiš, torej približno 1000 do 1500 ljudi iz vseh držav. Vsako nedeljo se zberemo v Ripooletu, to je kraj blizu Barcelone, tam molimo in pojemo krščanske pesmi, potem odidemo jest in nazaj v svoje hiše. Tu je veliko odvisnikov, ljudi s problemi. Ko pridemo v hiše, pogledamo kako nogometno tekmo ali dober akcijski film. To je zaenkrat vse, kmalu vam spet pišem. Zelo bi bil vesel, če bi mi poslali fotoaparat. V zameno bi vam pošiljal slike z vsebino o dogodkih. Ko se vrnem, vam ga vrnem. Bodite zdravi in imejte se lepo. Zelo vas pogrešam. Pišite mi in me kaj pokličite.

Ažbe

foto: Matilda M. Dobro

REŠITEV STANOVANJSKEGA PROBLEMA BREZDOMCA

foto: osebni arhiv

Po dolgih letih klateštva po raznih bazah, kakor smo zbirališčem brezdomcev pravili in jim še vedno mnogi tako rečejo, sem se naselil najprej v zavetišču na Poljanski cesti 45/b v Ljubljani. To je bilo leta 2005. Naj pojasnim, da sem star brezdomec (oziroma sem bil), saj me je ulica spremljala kar 18 let; izpostavljen sem bil vsem vremenskim prilikam in raznim spopadom za preživetje. Večkrat sem bil tudi hospitaliziran zaradi poškodbe desne noge. Ko sem bil sprejet v bivalne kontejnerje Mestne občine Ljubljana na Poljanski, kjer je sicer dovoljeno samo prenočišče, sem nekoliko okrevljal. Naj omenim, da me je v kontejner sprejel gospod Boris Kosec, ki me je pozneje spoznal tudi z ostalimi socialnimi delavci. Sprejem mi je omogočil lažji začetek, saj sem imel preskrbljeno prenočišče in imel na razpolago sanitarije. Včlanil sem se tudi v uredništvo Kraljev ulice, kjer sem bil najprej prodajalec, nato predstavnik prodajalcev, sedaj pa opravljam delo predstavnika Kraljev ulice kot koordinator za stike z ostalimi organizacijami.

Po treh letih humanitarnega dela v našem uredništvu, ki je zelo majhno, ni bilo več prostora za moje delo, zato sem se napotil v Knjižnico Otona Župančiča, kjer me je z navdušenjem sprejela gospa

Lilijana Pahor (vodja oddelka borze dela). Tu sem se usposobil za delo z računalnikom, in sicer pod nadzorom računalničarja, gospoda Oskarja Wolfa. Med časom svoje aktivnosti sem se prijavil na stanovanjski sklad (na Zarnikovo 3 pri gospodu Branetu Valenčiču), kjer sem oddal prošnjo za dodelitev stanovanjskega prostora. Po prvem razpisu sem dobil odgovor, da imam premalo točk, zato sem obnovil postopek še dvakrat. Po dobrih dveh letih pričakanj, pridobivanja različnih potrdil in priporočil z vseh koncev, me je gospod Valenčič le poklical; rekel mi je, naj se čim prej oglašim pri njem, da podpišem stanovanjsko pogodbo in prevzamem ključne bivalnih prostorov. Ne bi rad govoril o brezmejni sreči, ki nas je preplavila ... Zahvalil bi se rad vsem, ki so mi priskočili na pomoč! Sedaj živim povsem drugačno življenje. To naj bo napotek za vse ostale brezdomce, ki so ravno tako prepuščeni ulici. Rad bi se zahvalil svojima sodelavcema Bojanu Kuljancu in Maretu Ceglarju – KTM-ju za njuno požrtvovalnost ter pomoč pri namestitvi notranje opreme, socialnemu delavcu Igorju Čresnikarju in prijateljici Špeli Ferencič za idejno pomoč pri namestitvi pohištva. Hvala vsem.

Toni Meško

MLADEMU MISLECU

I Š Č II!
VIDEL BOŠ RAZPOKE
IZVOTLJENE.
SME SE ZRETI –
BREZ PEPELA.

NI Č LA
JE ODSEV,
SENCA NESKONČNOSTI.
NIČ JE ENAKO NIČ.
DRŽI, KER JE
DOGOVORJENO.

PROSTOR – ČAS
JE ENA TAKA PENA.
NAREDIM MEHURČEK,
USTRELIM PRETEKLOST,
SPREMENIM SEDANJOST.

D. J. FROM FORT KNOX

07
KRALJI
ULICE

Damijan Sovc

foto: Tanja Vuzem

foto: Tanja Vuzem

GRAFITOMI

Rogovljenju in roganju navkljub smo Kralji zavihali rokave in pospravili del prvega nadstropja hiše 27 v propadajočem kompleksu tovarne Rog. Po večtedenskem čiščenju prostora, ki je prej nekomu dobro služil kot odlagališče stvari in smeti, je prostor začel dihati. Priskrbeli smo še peč na drva in naredili načrt, čemu bo prostor namenjen. Miha se je angažiral in pospravil predel, ki ga sedaj uporabljamo kot fitnes, sam pa sem uredil kotichek za druženje, sestankovanja in delavnice. Skratka, prostor bo kot celota namenjen tako fizični kot mentalni ustvarjalni dejavnosti. Vas, drage bralke in bralci, pa bi prosili, da v domačih ropotarnicah malo pobrsbate in poiščete kakšen pripomoček za fizično vadbo, lahko pa tudi odvečno barvo, glino ali kak drug pripomoček, ki bi nam poživil običajno siv in neaktiven dan. Vsem, ki ste ali pa boste pomagali, se zahvaljujeva Tomi in Miha. Prosim, če naju predhodno kontaktirate na telefonskih številkah 040 554 825 (Tomi) ali 051 881 636 (Miha). Hvala!

GTS

STREET WAY – FITNES

Predstavljamo vam projekt »STREET WAY – FITNES«, ki je nastal na pobudo skupine naših uporabnikov, ki želijo osmisliti svoj prosti čas ter ob tem omogočiti tudi ostalim brezdomcem in deprivilegiranim ljudem dostopno možnost za rekreacijo.

Sem Miha Cimerman in sem ustanovitelj fitnes centra, ki se nahaja v bivši tovarni Rog, in sicer v dvorani v 1. nadstropju stavbe številka 27. Z zamisljo o takem centru sem se ukvarjal že poleti 2007. Takrat sem tudi počasi pričel z njeno realizacijo, saj sem na skupščini uporabnikov prostorov v Rogu dobil prostor, kjer se ta dejavnost lahko odvija. Takrat je bil položen temeljni kamen. Do danes se je prostor formiral v zaprt prostor, obdan z ogledali, ki so temelj vsakega fitnes centra. Ker smo finančno zelo omejeni, pa je velik problem še vedno oprema, ki je večinoma zelo draga in si je, žal, ne moremo privoščiti. Tako smo se morali znajti na svoj ulični način. Naredili smo nekaj uteži, benč klop, raven drog s plastenkami ob straneh, in moram reči, da je mogoče tudi z improvizirano opremo narediti skoraj vse vaje, ki jih telo potrebuje. Vseeno si v bodoče želimo pravo profesionalno fitnes opremo, ki jo srečamo v vseh fitnes centrih, tako da bi lahko za naša telesa delali vse vaje pravilno. Sicer se nekaj

stvari že odvija v pravo smer, a še vedno potrebujemo odslužene trenažerje, na katerih bi fante lahko učili pravilne izvedbe vaj.

»STREET WAY – FITNES« ima poslanstvo in vizijo, načrtano v prihodnost, tako da si želimo, da bi nas obiskovali vsi, ki ste na cesti, vsi, ki nimate dovolj finančnih sredstev za vpis v enega od nešteti fitnes centrov po Ljubljani. Pridružite se nam, saj tu ni vstopnine; edina pogoja sta vztrajnost vsakega posameznika ter upoštevanje nekaterih osnovnih pravil, ki so v vseh centrih podobna.

Kot ustanovitelj tega centra – ker sem tudi sam socialno ogrožen v smislu denarnih sredstev – sem ravno na podlagi tega dejstva želel ustanoviti svoje lastno športno društvo, kjer bi se srečevali s fanti z ulice ter kjer bi skupaj preživljali čas z vadbo, namesto da se drogiramo, pijemo ali pa pohajkujemo naokoli. Boljše je, da se dobivamo v centru, skupaj klepetamo, telovadimo in skupno uresničujemo svoje cilje za boljšo

prihodnost ter s tem tudi stopamo na prava pota.

Srčno upam, da nam bodo na pomoč priskočila razna športna in fitnes društva ter zainteresirani posamezniki po Sloveniji, ter nam pomagali z donacijo svojih odsluženih trenažerjev in naprav, s katerimi bomo lahko profesionalno vadili. Tako se bomo s skupnimi močmi borili proti stresu, ki se nam vsakodnevno nabira.

Še posebna zahvala gre Kraljem ulice, ki so mi prislunili, upoštevali to mojo željo ter se trudili naokoli dobiti stike, ki bi nam – fantom z ulice prinesli kak profesionalen pripomoček, ki ga, kot sem že napisal, krvavo potrebujemo. Hvala celotnemu timu Kraljev ulic, še posebno pa Maji Kozar, ki se trudi z menoj in ne obupava niti v najtemnejših dneh. Zahvaljujem pa se tudi gospodu Roku za podarjen trenažer veslača. Hvala Kraljem ter vsem, ki podpirate moj projekt!

Miha Cimerman

LUKA — SLOVO

Kralji so ponavadi ljudje, on pa je bil car, videl je več, morda tudi razumel in doumel, zakaj se okoli njega dogaja to, kar se dogaja. Najlepše rože odcvetijo prve in on nas je zapustil 21. 1. 2008 – s točno enajstimi leti in pol – z veliko spomini in še več izkušnjami, ki bi jih lahko delili, če bi govorili pasji jezik.

Vsi njegovi

foto: Jaka Adamič, Dnevnik

TATOO ZGODBA

foto: Marinka M. Dobro

V Hrastniku smo se enkrat po vojni v Sloveniji stepli z južnimi brati. Potem smo šli ven in je prijatelj v ogledalu videl, da je eden od »južnih« potegnil ven nož. Takoj zatem me je močno porezal po rami in boku. Zaradi tega dogodka sem si vtetoviral ta nož ... ker sem preživel.

Darko

OH, MARJETA !?

PREŽIVEL' BOMO TISTA LETA,
OOO, MARJETA,
ČEZ TEBE JE ŠVA, JE ŠVA
VSA TA BANDA PREKLETA,
JE ŠVA VSA TA BANDA ZAPITA,
O MARJETA, KRINKA BO SNETA.
V GLAVI POBOŽNO, V GLAVI POBOŽNO,
NASPIDIRAN OOO-OTOŽNO,
V DREMEŽ PREVZET, V BEG, V BEG ...
V VLAŽNO KLET.

V KOTU SE LESKETA PAJČEVINA,
PO TLEH SE ROLA FLAŠA CENENEGA VINA,
NA ŽLICI SE ŠIRI VONJ HEROINA,
ODDIH S SUBSTANCO, PRIKRITA OSTRINA.
V GLAVI POBOŽNO, V GLAVI POBOŽNO,
PREŽIVEL' BOMO TISTA LETA IN KRINKA BO SNETA.
O MARJETA, O MARJETA,
ČEZ TEBE JE ŠVA, JE ŠVA
VSA TA ČETA DOGODKOV, IZKUŠENJ
IN RUŠENJ
(33 PIK — POJASNILO, ZA SREČO).
V TEBI, V MENI, »V DUŠEVNI STISKI«,
NOTRANJNI NEMIRI, OBSTOJ JE IZGUBLJEN,
UDARCI NIZKI »V DUŠEVNI STISKI«.

O BABY, BABY, BEŽIVA IZ SEKRETA,
SVOBODE SVOJE SUŽNJA,
GRENKOBE KUŽNA.
PREŽIVEL' BOMO TISTA LETA,
ČETUDI ČEZ DESETLETJA,
IN KRINKA BO SNETA,
O MARJETA, O MARJETA ...

Totalna revolucija

O preteklosti ne bom govoril,
ker je nesmiselna,
prihodnosti ne bom omenjal,
ker ne ustvarjam popolnejše
sedanjosti.

Živim za dejstvo užitka,
govorim idealistično,
ker mislim optimistično
in delam adrenalinsko.

Žiga Novak

Kraljevi recenzor:

KOLEKTIV NAROBV: IMPROVIZACIJSKA PREDSTAVA POZOR, TRILOGIJA DOM, 21. 1.–23. 1. 2008, BIVŠA TOVARNA ROG

010
KRALJEVI
ULICE

Prva predstava Pozor je bila uprizorjena leta 2005. Predstavlja zamisel o treh prizoriščih, ki predstavljajo tri domovanja. Prvi del predstave je bil uprizorjen v Zavodu za prestajanje zaporne kazni Ig, kjer so bili nastopajoči izredno presenečeni nad odzivom zapornic, saj so bile izredno navdušene nad njimi – izstop prepovedan. Sam na tej prvi predstavi nisem bil navzoč, sem pa po pripovedovanju izvedel, da so se same »prebivalke« zavora množično udeležile predstave, od skupno 50 jih je prišlo približno 40. Njihovo navdušenje se je izrazilo posebej na koncu, ko so same zapele pesem Jana Plestenjaka »Soba 102« ali »V sobi sva dve«. Sam obisk kolektiva se je zaključil z ogledom zavora.

Drugi del uprizoritve se je zgodil 22. januarja v bivši tovarni Rog. Začel se je z mimohodom nastopajočih po prostoru, ki je bil tako povprečnemu Slovincu kot meni osebno nerazumljiv. Nadaljevalo se je s pogovorom, ki je po sami vsebini oblikoval komične prizore. Pri tem so se nastopajoči posluževali inventarja, ki je bil v prostoru. Tam je bila na primer knjižna omara; knjige so najprej začeli brati in nato komentirati vsebino. Eden izmed njih je bral neko filozofsko knjigo, a ni imel potrebnega miru za branje. Nato so izbrskali knjigo »Privacy on the internet«. Ker so bila tam tudi vrata, so jih v nekem trenutku odprli, kar je imelo za posledico prihod »princa« v obliki psa. Takoj so prišli do ideje, da »princ« išče svojo partnerico, ker pa ima slabo

foto: Urška Bojčević

PR-službo, ni vedela, da jo je že zdavnaj našel. Odziv obiskovalcev na predstavo je bilo neizmerno navdušenje in tudi sam sem na koncu zadovoljen zapustil Rog.

Tretji del se je pripetil v zasebnem stanovanju Otrin. Pričakoval sem nekaj podobnega kot v Rogu, ampak sem bil nemalo presenečen, saj je bilo dogajanje malodane bizarno. Spet mimohod po stanovanju, vendar brez kakršnekoli povezave. Bilo je sicer nekaj komičnih prizorov, na primer seks v omari, seveda nerealističen. Tu se je pojavil problem, saj je bil del obiskovalcev v enem prostoru, drugi del v drugem, tako da celotnega dogajanja ni bilo mogoče spremljati. Nekateri so bili celo tako nezadovoljni, da so predčasno zapustili stanovanje. Vse skupaj se je končalo z majhno pogostitvijo. Obiskovalci so izrazili splošno nerazumevanje. Ena izmed

obiskovalk je na primer rekla, da je samo čakala, kdaj se bo kdo poročil. Tudi sam kolektiv je bil nezadovoljen, vendar so si to zamislili kot poskus, ki jim pač ni uspel.

Kolektiv Narobov predstavlja: zamisel in režijo je »zakrivila« Maja Dekleva, ki je tudi nastopala. Nastopila sta še Alenka Marinič in Gregor Moder, za glasbo je skrbela Sonja Vilč, za luč pa Tomaž Lapajne. Kolektiv ima že nekaj festivalskih nagrad – v Halleju v Nemčiji so dobili festivalsko nagrado za predstavo De.Kons. Dobili so tudi nagrado na festivalu v kanadskem Edmontonu – za predstavo Klic. V Sloveniji pa so tudi že dobili Ježkovo nagrado.

Marko Nakrič

PREDSTAVA NOS, 22. 1. 2008, MENZA PRI KORITU, METELKOVA MESTO

Na predstavi sem se znašel po samem naključju, saj nisem vedel, da bo. Nastopala sta študenta Akademije za umetnost DAMU iz Prage, Anička iz Češke in Mitja iz Kopra. Dogajanje je bilo sestavljeno iz kolaža komedije, lutk in glasbe (harmonika in saksofon). Ime samo je predstava dobila po kratki Gogoljevi zgodbi z istim naslovom, predstavlja pa ljudi in njihove dogodivščine v St. Petersburgu, saj jih ima večina nos, za kar bi morali biti veseli. V predstavo sta vključila tudi smešenje birokracije, češ da je eden od

njiju izgubil nos in ga je hotel dobiti nazaj, za to pa je potreboval določene dokumente. Ko jih je hotel pridobiti, so ga pošiljali od vrat do vrat, ko pa jih je končno le pridobil, je moral za odgovor počakati 6 let. Nadaljevali so se posamezni prizori o samem življenju v takratni Rusiji.

Oba nastopajoča sta prvo uprizoritev upodobila 1. decembra. Z režiserko Vido se Mitja pozna iz šolskih klopi. Skupaj sta igrala na ulici, Mitja s harmoniko, Vida pa je pela.

Odziv gledalcev je bil zadovoljiv, čeprav so nekateri izrazili nestrinjanje z izbiro jezika, saj je večina predstave odigrana v češčini, malo v ruščini, najmanj pa v slovenščini. Meni se je zdela predstava v redu, malo sem se nasmejal, malo pa nisem razumel. Na splošno je predstava večino gledalcev spravila v dobro voljo. Naslednja predstava bo v Čilu in na mednarodnem šolskem festivalu v Pragi.

Marko Nakrič

I FEEL »DREKANIA«

Slišali boste resnično zgodbo iz sedanjosti. Najbrž mi ne boste verjeli. Torej pridite, vi nejeverni Tomaži, obiščite nas, začutite nas – *Let's feel Drekania!*

Baje nam v naši deželici dobro gre. Gospodarska rast in to. Urejeni in tihi, delavni ljudje. Malo potlačeni sicer, pa vendarle. V mestih in tudi že na deželi veliki trgovski centri, kjer lahko človek kupi prav vse, skoraj vse, razen ... stranišč. No, lahko kupiš tudi to, če ti je umrla bogata teta iz Amerike ali če si zadel glavni dobiček na lotu. Koliko pa je med nami takšnih?! Vsi mi moramo srati. Takšna je pač človeška narava. To pa v današnjih civiliziranih časih sploh ni preprosto. Stranišča so postala v zadnjem desetletju in pol nedostopno draga. Nemarno draga. Nesramno draga. Obupno draga. Kot bi šlo za vrhunske hi-tech izdelke, recimo za najsodobnejše telekomunikacijske satelite.

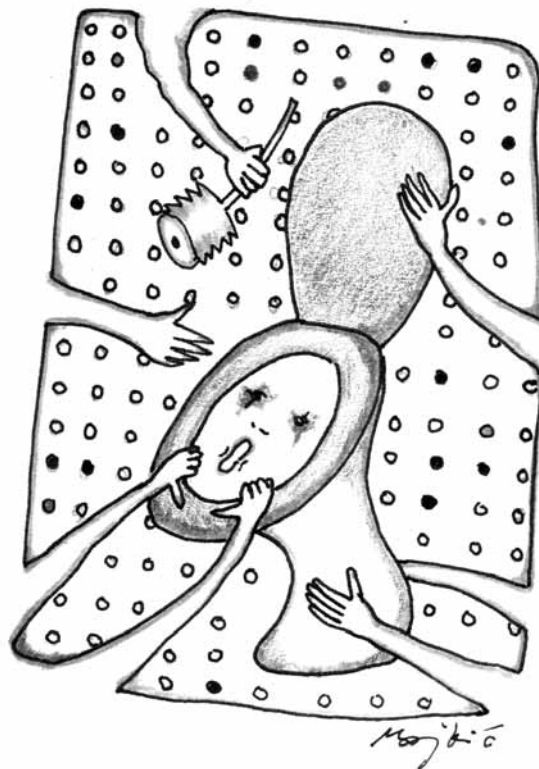
V ustavi Drekanije sicer piše, da ima vsakdo pravico do primerne in dostopne sekreta. Eno je teorija, drugo pa praksa. Boš dal za kvadratni centimeter straniščne školjke celo plačo? Kaj pa je kvadratni centimeter?! Od česa boš potem živel?

Najbolj je prizadelo mlajšo generacijo, tisto, ki želi v kratkem srati na svojem, pa še nima urejenega sralnega problema. Ampak v demokratični Drekaniji se o tej krizi malo govori in še manj piše. Mladi so očitno premajhen del volilne mase. Manj sramotno se zdi današnjim mladim najemati stara, tesna, umazana stranišča po zasoljenih cenah in ponižno čakati na razpisih na preredka prosta stranišča – če bog da. Večina starejših si je glede sranja že uredila v prejšnjem, sedaj z njihove strani toliko kritiziranim sistemu. Mlajši pa naj se znajdejo, kot pač vedo in znajo. Veliko jih ponoči, kolikor je mogoče neopazno, obiskuje mestne parke, kjer na hitro opravijo potrebo. Sram jih je, da bi jih kdo videl in prepoznal in tako izvedel, da so tudi oni prisiljeni srati na prostem. Tudi v dežju. In pozimi v mrazu in snegu. Park Demokracije, Park Svobode, Park Človekovih pravic in dostojanstva, Park Suverenosti – vse naštete in še mnoge druge lokacije so nastlane z drekom in že na daleč zaudarjajo po urinu. Komunalni delavci vsako jutro, še preden ljudje odhitijo na delo, pokidajo kupe dreka in na koncu še malo popršijo z dezodoranti. In muhe, vse več je ogabnih tolstih muh ...

Drekanija je v svoji uradni različici sodobna in urejena država, ki veliko da na svojo zunanost. Ni izključeno, da bo nekoč gostila celo olimpijado. Ti, ki imajo v Drekaniji škarje in platno, kot se reče, imajo povečini rešen sralni problem. Oni ter njihovi najbližji lahko vsak dan tudi po večkrat z lastno ritjo poljubijo belo, prostorno školjko, opremljeno z delujočim kotličkom za izplakovanje. Ni se jim treba bati, da bi jim kdo odrekel to lastniško pravico.

V drekanijski košarici osnovnih živil ter drugih nujnih stvari za življenje začuda ni straniščne školjke. Ker potem bi bila izračunana inflacija vsaj tridesetodstotna. In bi bila panika. Tako pa je vse lepo in prav. Vsaj zaenkrat. Ekonomija se je ponovno izkazala za najstarejšo obrt.

Drekanija tudi vselej najde sredstva za gradnjo desetih kilometrov modernih cest, mostov in predorov. Načrtujejo tudi ogromne nebotičnike v prestonici Ljubaniji. Ampak sredi avtoceste težko serješ – te povozi. Po cestah lahko samo voziš avtomobil (ki pa nima sekreta) ali demonstriraš. Izprazniš se

011
KRALJI
ULICE

lahko v obcestno grmovje – in si prislužiš kazen za prekršek, saj ravnaš proti javni morali, če te opazi kak policaj. Iz nerešenih sralnih razmer določene elite kujejo velike dobičke. Ogromni plakati brez sramu pojejo hvalo novim, tesnim, temačnim sekretom, za doto, ki je nima milijonarka. Sranje v miru na lastni školjki, v intimni atmosferi, kjer lahko tudi bereš časopis, da se prepričaš, kako v domovini vse poteka v najlepšem redu in si ga od sreče in ponosa zraven vržeš na roko – to so za večino marljivih, izobraženih mlajših ljudi le neoprijemljive sanje.

Res, dragi turisti, obiščite nas, *let's feel Drekania! Our no-shitting country.* Začutite nori, slepi egoizem dominirajočih generacij, ki se bodo kmalu upokojile ali so se že. Ki bodo lahko srale po ves dan, medtem ko bodo mlajši garali za njihove penzije in, če bodo dovolj nori, tudi za nadaljnje kvadratne centimetre lastnih serišč. Da bo njihovo sranje končno intimno, varno in sproščeno. Da bo v deželi manj smrdelo. Da se bodo roji muh odpravili drugam.

Ker nisem bil deležen državljanske vzgoje, pogrešam lastne otroke, ki bi tega bili deležni v šolah in bi me malo poučili o pomembni tematiki. Mi dvignili omajano državljansko zavest. Da bom, če slučajno kdaj pride do vojne, pripravljen braniti svoj sekret – tudi če dejansko ne bo moj.

Kadar kje zaslišim državno himno, ne vstanem. Če sedim, ko me prime na veliko potrebo, se lažje zadržim. In praviloma me vsakič, ko zaslišim uvodne akorde in prve besede himne: »O, Drekanija, usmili se te bog ...,« prime srati.

Tako, držal sem obljubo in zdaj poznate to zgodbo. Koliko vas stane, da si preskrbite vozno karto in nas obiščete? Se bo že našel kak grmiček tudi za vas. Zato pa: *Let's feel Drekania, let's feel catastrophe!!!*

Jure Kunaver

NEKAJ

cestnih

Imamo psa

Že pol leta. Zelo je prijazen. Ne vemo, kako mu je ime. Janez trdi, da je Alex. Ampak pes je mrtvo hladen, če ga pokličeš s tem imenom. Premika se počasi, slabo vidi, slabo sliši. Reagira samo na: »Pejd sem.« Janez pravi, da je star tri leta. Ko ga opazuješ, se zdi, da je tako pameten, da ne sliši nobenega. Torej: ali je zelo zvit ali pa zelo star. V vsakem primeru me spominja na nekoga, ki mi je precej blizu po srcu in ki daje občutek, da ima »polhen kufer« vsega in ne ve natančno, kaj bi rad.

Kavica

WC situacija

Saj veste, kajne, da moramo vsake toliko časa na WC, naj si bodi na malo ali veliko potrebo. Ugotovil pa sem, da WC lahko služi tudi za branje časopisa, štetje denarja, pošiljanje SMS-ov, telefoniranje, nabiranje koncentracije za nadaljnje delo ali nastop, izračunavanje dohodnine, reševanje križank ... Pa fant in dama, ki gresta na WC in se dereta ena drugega – ko zagledata školjko, se v momentu pomirita in sta spet ponovno zaljubljena in dobre volje. Kot da ima WC školjka neko pozitivno lastnost, ki na osebo psihično vpliva. Ja, WC je enkratni izum ...

KTM – Mare Ceglar

O brezdomcih

Doma sem na deželi in vsak dan se vozim na delo v Ljubljano. Večkrat sem bil bolan na živcih in so me zdravili v psihiatrični bolnici Polje. Sedaj sem pred upokojitvijo. Zaradi majhnih dohodkov sem prisiljen v to, da tudi sam klošarim. Poznam večino ljubljanskih brezdomcev in njihovo problematiko.

Ljubljana bi potrebovala dobro zavetišče za vse brezdomce ali več manjših zavetišč na različnih krajih. Brezdomce bi lahko zaposlili pri Snagi, pomagali bi pri čiščenju mesta, in to bi radi počeli za majhen denar. Potrebovali bi tudi več ljudskih kuhinj, kjer bi lahko občasno prišli do poceni obroka, saj je zaradi divjega kapitalizma veliko ljudi na cesti. V zimskem času bi potrebovali več čajnic, kjer bi se ljudje lahko pogreli in popili topel čaj. Mestna občina ima za vse to dovolj denarja.

Lep pozdrav vsem ljubljanskim brezdomcem!

Zdravko Nartnik

Kam?!

Širok spekter pogleda,
ulica je blede,
ista pot, isti korak,
cilj je vedno enak.

Kot da bi hodil okoli hiše,
labirint je velik,
ki mi cilje briše.

Ni in ni puščice znane,
ki bi pokazala smernice prave.

KTM – Mare Ceglar

Žic

Žicam dan na dan,
čeprav sem več ali manj ves prežgan.

Delal sem se, da sem fin,
gospa mi dala je cekin.

Še mal nabere, m
pol se pa poberem.

Od žica me že vse boli,
kmalu bom šel tja,
kjer bog roko ven moli.

Kurc, ceneje je v štacuni,
za Franca vzel bom flašo Uni.
Za sebe in kolege pa prozorno vino,
na klopce bo res jako fino.

Ko pa pride tema,
nabral si bom kartonov
in v vsak žep po par bonbonov.

Da bom bogat,
to je bla v mladosti moja vizija,
kot vse kaže,
bila je zgolj utopija in iluzija.

Zmajček

Piše se leto 2008. Zima je in moralo bi biti mrzlo, vendar je vreme pomladno toplo in kar nekako naklonjeno nam brezdomcem.

Kaj storiti, ko si čisto na tleh in se vsaka stvar, ki jo narediš, da bi se pobral, izjalovi, predre kot milni mehurček?

Želim se dvigniti v nebo in poleteti, pa nimam moči.

Želim izginiti, umreti, pa nimam hrabrosti.

Zdi se mi, kot da sem ujet v nekem napačnem času in živim v napačnem svetu.

Valhala

ANEKDOTE IZ PRODAJE

Sem Aleš V. in sem prodajalec Kraljev ulice. Moja zgodba je zelo zanimiva. Prodajam pri trgovini Mercator, kjer me že prepoznajo moje stranke, ki zelo hvalijo časopis Kralji ulice. Nakatere stranke dajo več kot po en evro. Zgodilo se je tudi, da mi je stranka dala za časopis dvajset evrov. Ko je prišla nazaj, pa mi je dala časopis nazaj. Tako zelo sem vesel, da sem lahko eden izmed članov Kraljev ulice, ki je eden najbolj zanimivih časopisov! Aleš

STARA ŠTEVILKA KRALJEV ULICE

Revija Kralji ulice (časopis, če vam je tako ljubše!) izhaja že tretje leto, bolj ali manj redno vsak mesec. Tam nekje ... okrog prvega! Včasih tudi 21. v mesecu, ko nekateri prodajalci dobimo »socialko«. V uredništvu Kraljev ulice poskrbijo tudi za tiste, ki denarne pomoči niso deležni. Dobijo lahko za deset evrov izvodov »na puf«, ki ga odplačajo takoj, ko prodajo revije. Od prve številke se tudi sam vključujem v nastajanje revije – s članki, prodajo! No ja! Zadnje čase pišem bolj malo, saj mi siva mrena zastira pogled na tipkovnico. Ma! Bo že! Povem vam, drage bralke in bralci, med prodajo Kraljev ulice doživim marsikaj. V glavnem prijetnega, pa tudi kakšno »stroncado«, da ne rečem še kaj hujšega. Kaj takšnega, kar bi bilo neprimerno celo za kralja ulic. Večine »svojih« strank ne bi zamenjal za noben zaklad na svetu. Včasih se pošalimo na svoj ali tuj račun, pošimfamo državo ali sosede, pojamramo za izgubljenim zdravjem in našo »divjo mladino« ... Dan je takoj bolj sončen, četudi lije kot iz škafe, a ne?! Nekajkrat sem poslušal pritožbe na račun nekatetih prodajalcev, ki prodajajo časopis po dva evra, kar pa seveda ni pošteno in prav. Na vsaki naslovnici sta napisana cena in kratko obvestilo, koliko dobi prodajalec. Samo pogledati je treba! »Tringelt« je zaželen, ni pa obvezen!

Tudi na take fore mi treba padati, dragi moji, da je izdajanje revije ali obstoj Društva Kralji ulice v nekakšni krizi! Ni in še dolgo ne bo, če bosta le zdravje in božja milost z vsemi nami. Mmmnja, no – tudi večja naklonjenost državnih institucij nam ne bi škodila! Kar streslo pa me je ... oni dan, ko sem vstopil v bistro, da bi spil kavico. Prijatelj, privatnik, štormar, me obvesti, da je v Kraljih ulice prebral pritožbo neke bralke, češ da ji je prodajalec prodal staro številko ... Bil sem neprijetno preseenečen do te mere, da sem kar nekaj časa molčal! Ne zaradi tega, ker ne bi imel kaj odgovoriti! Ne! Bognedaj! Stare kosti mi sicer res že pošteno škripljejo, jezik imam pa namazan, da ga včasih komaj krotim. Vsaka številka je unikat! Drage bralke in cenjeni bralci, dragi prijatelji Kraljev ulice, veliko vas je, ki zbirate našo revijo! Zato prodajamo »stare številke«. Hvala bogu, če jih le kje dobm. Gospa Korošak, ste dobili 19. številko, ki sem jo pustil za vas v dnevnem centru Kraljev ulice? Na tržnici na žalost ne morem več prodajati, ker mi zdravje tega ne dovoli. Slišim, naši fantje in dekleta mi povedo, da vam manjkam tam na vogalu! Eh! Saj tudi jaz pogrešam vas! Vaš Kralj O' Tone Prvi

RESNIČNA 3

K prodajalcu pristopi pet študentov in vprašajo ga, kaj prodaja. Prijazni prodajalec jim odgovori, da prodaja revijo, ki jo pišejo brezdomci. Eden od študentov revijo vzame, jo pogleda in pove svojim prijateljem, da je revija odlična. Nato vseh pet študentov seže v kolikor toliko prazne denarnice, izvlečejo vsak po en evro za revijo in še skupno zberejo tri evre ter jih vse skupaj izročijo prodajalcu. Zaželejo mu še uspešno nadaljnjo prodajo. S tem prodajalec zasluži osem evrov. Roman

RESNIČNA 4

Prodajalec na področju Plave lagune prodaja revije Kralji ulice. K njemu pristopi starejši možakar in ga vpraša, kakšno revijo prodaja. Prodajalec mu razloži, da je to revija, namenjena brezdomcem, nakar mu izroči dva evra, revije pa ne vzame in reče, naj jo proda naslednjemu. To je bil zastopnik zavarovalnice Generali, ki ga bom imenoval Janez Lamovšek, povprašal je

po Luni, eni od delavk Kraljev ulice in enemu od kraljev ulice ponudil delo v zavarovalnici.

Vaš zvesti prodajalec Roman

52 EVROV ZA ČASOPIS, EDEN NAŠEL SVOJO POT V ZÜRICH

December kot veseli mesec se odraža tudi pri prodaji našega časopisa. Ljudje so bistveno bolj radodarni in prijazni do nas, prodajalcev. Meni se je zgodilo kar nekaj zanimivih pripetljajev.

Nekoga zelo mrzlega dne sem se šel malo pogret v čakalnicu na železniški postaji. Ko mi je samo sedenje že začelo presedati, se je razvil pogovor z gospo, ki je čakala na vlak. Izkazalo se je, da je Slovenka, ki živi v Švici, poročena z Maročanom. Vračala se je z Dolenjske, kjer živi njena mati. Zanimalo jo je, kaj počnem v življenju, in tako sva prišla do Kraljev ulice. Ker seveda časopisa ni poznala, sem ji razložil vsebino in namen izdajanja našega časopisa. Očitno sem bil dovolj prepričljiv, ker je prosila za izvod, ga prelistala in nazadnje zanj odštela 20 švicarskih frankov. Časopis je tako našel svojo pot do Züricha.

Naslednji zanimiv dogodek se je pripetil v stari Ljubljani, kjer je gledališče Ane Monroe na Čevljarškem mostu pripravilo festival uličnega gledališča Ana Mraz. V premoru med dveh predstavama so nepredvideno nastopili tudi koledniki, ki so odpeli svoje božične pesmi. Kasneje sem te iste kolednike srečal na Starem trgu. Pristopil sem k njim in jih iz čiste radovednosti povprašal po izkupičku. Takoj so me povabili na čaj v Čajno hišo in tudi tokrat je med kramljanjem prišlo na plan, da prodajam Kralje ulice. Takoj so kupili časopis za dva evra. V nadaljevanju pogovora sem jim na njihovo pobudo začel razlagati, kako sem prišel do situacije, da sploh prodajam ta časopis. Čez nekaj trenutkov je njihov vodja začel brskati po pušici, v katero so s petjem nabrali denar. Takoj sem vedel, da bo kapnil še kakšen dodaten evro, vendar sem samo debelo pogledal, ko so mi izročili dodatnih 50 evrov! To je moj osebni rekord: da sem prodal revijo za skupno 52 evrov!

Marko Krič

Dogodki:

M. S.

»KLOŠARJI« PROTI »FUŠARJEM«

V nedeljo, 3. 2. 2008 ob 14h, je športna sekcija društva Kraljev ulice organizirala povratno tekmo v malem nogometu na igrišču trgovske šole na Poljanski. Tekma je potekala med brezdomci in t.i. »Fušarji« (športniki, ki imajo službo in dom). Tako kot pred tednom dni so tudi tokrat slavili »Fušarji«. Brezdomce so premagali za en gol, rezultat je bil 5 : 4. Igro je spremljalo trideset do štirideset navijačev, najvnetejša pa je bila mlada dama na strani »Fušarjev«, kakopak. Igra je bila zelo atraktivna, hitra, na trenutke prav profesionalna in izredno fer, brez prekrškov in poškodb. Selektorja Dare in Toni sta bila, jasno, več kot zadovoljna. Po tekmi so se igralci in gledalci posladkali s tortami (iz slaščičarne Zvezda) in odžejali s sokovi – pa tudi kako pivo se je iztočilo, za kar sta kriva Janez in Toni. Dogovorili so se, da sodelovanje nadaljujejo. Za konec velja reči še to, da podobne aktivnosti v sicer brezizhodnem brezdomstvu vlivajo optimizem.

foto: Švejk

foto: Gordan Tomičič - GTS

L. J. Š.

KRALJI ULICE PREJELI NAGRADO FUNDACIJE ERSTE

Fundacija ERSTE je v letu 2007 prvič razpisala nagrado za dosežke na področju socialnega vključevanja in družbenega povezovanja. Za nagrado so se potegoval organizacije iz Srbije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter Slovenije. Nagrada poleg finančne podpore prinaša tudi medijsko izpostavljenost ter možnost povezovanja s potencialnimi pokrovitelji in podporniki. Društvo Kralji ulice se je uvrstilo med 10 najboljših projektov, izbranih izmed 402 prijavljenih organizacij.

Jann

RAZSTAVA BRAZGOTIN

Razstava brazgotin je zamisel Incognito designa, ki jo je izpeljal do konca profesionalno in iz brazgotin naredil vrhunske umetniške fotografije.

Otvoritev razstave na Psihiatrični kliniki je popestrila kantavtorica Ksenija Jus – Xenia, ki je razstavljenim brazgotinam na umetniških fotografijah za nekaj časa vnesla nekaj vedrine in človeške toplote s spevnimi pesmimi z globokim sporočilom, ki jih je odpela s srcem.

foto: Maja Vezina

Biba

ENOLONČNICA, KLOBASA IN 20.000 EVROV POMOČI

V sredo, 16. 1. 2008, so bili vsi koprski brezdomci povabljeni na sedež Območnega združenja Rdečega križa, kjer jih je pričakalo veliko dobrega. Najprej so bili postreženi z okusno »mineštro« in pravo kranjsko klobasico. V majhnem prostoru se je natlačilo približno dvajset brezdomcev in okoli deset predstavnikov radia in televizije. Sama sem pomagala zaposlenim na OZRK-ju servirati obroke in jih varno prinašati do lačnih ljudi. Poleg hrane so dobili tudi vroč čajček z ogromno vitamina C, saj se je prisotnost sveže stisnjenih limon vonjala kljub izrazitemu vonju hrane. Brezdomci so v miru pojedli in popili, nato pa je sledil najbolj normalen akt, in sicer zaslužena čik-pavza, ki je po tako dobrem kosilu pasala kot »ata na mamo«. Vsi brezdomci so bili veseli novice, da sedaj lahko na OZRK-ju vsakodnevno dobijo bon, ki ga v toplo hrano lahko spremenijo v gostilni »Istrska klet«. Počasi so pokadili, še kakšno rekli in odšli delat denar. V prostorih pa so ostali novinarji, prostovoljci, zaposleni in seveda lokalni heroj, predsednik OZRK-ja, g. Marjan Križman. Le-ta je podal nekaj izjav za medije, med drugim je povedal tudi, da je letos občina v proračun dodala novo postavko za pomoč brezdomcem, in sicer rekordnih 20.000 evrov. Novičko o proračunu je podal predstojnik občinskega urada za družbene dejavnosti, g. Timotej Pirjevec, in razložil, da je to kar petkrat (!) več od zneska, ki sta ga do sedaj za svoje humanitarne akcije dobivala OZRK in Škofijska Karitas skupaj. Za denar se bodo organizacije potegovala na občinskem razpisu. G. Križman pa je nadaljeval z nalogo, ki jo ima letos OZRK - pridobitev novih prostorov, kjer bi lahko nudili brezdomcem nastanitev.

Sedem jih sicer biva v objektu projekta »Morje« pod izolsko bolnišnico, vendar ker je zemljišče v lasti bolnišnice in ima ta z zemljiščem drugačne načrte, ga je potrebno izprazniti. Čimprej. Najraje včeraj. »Razmišljamo, da bi jih poskusili nastaniti v izpraznjenih prostorih Medicine dela,« je dejal Križman. Vendar bi bila tudi ta rešitev le za dobo enega, največ dveh let, saj bodo stavbo porušili zaradi gradnje poslovno-stanovanjskega kompleksa »Levji grad«. Križman je zaključil, da razmišljajo, da bi se za rešitev ozrli na primer Nove Gorice, kjer so z namestitvijo bivalnih kontejnerjev izven mestnega središča uredili dnevni center za odvisnike, kjer imajo na voljo kuhinjo, sanitarije in postelje. »Na podoban način bi lahko poskrbeli tudi za naše brezdomce,« je zaključil svoje misli predsednik.

Ker je med brezdomci tudi kar nekaj odvisnikov od prepovedanih drog, je bil na kosilo povabljen tudi koordinator nizkopražnih programov, sicer direktor Zavoda za zdravstveno varstvo, nekdanji direktor Urada za droge RS in splošni poznavalec problematike odvisnosti, dr. Milan Krek. Prav ta možakar je davnega leta 1991 na Obalo pripeljal »metadonsko ambulanto« in še veliko drugih koristi vsem odvisnikom Slovenije. Torej, v sredo se je kuhalo veliko več, kot le mineštra in klobase ... in če je *le chef* bil Marjan Križman, pomožni kuhar pa dr. Milan Krek, se brezdomcem na Obali pripravljajo same dobrote – oba sta namreč velika človeka z veliko znanja in ogromnim organom, ki nekaj šteje. Da, srce je tisto, kjer je velikost še kako prekleto pomembna.

Za Vas je sodelovala, stregla, jedla, pila in poročala, Vaša Biba

Roman

FIHO — PROSLAVA DESETLETNICE

FIHO (Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij) je v februarju organizirala desetletnico delovanja. Na proslavo v hotel Mons je bila povabljena tudi delegacija Kraljev ulice (Tanja, Jakob, Roman, Marko N.). Podeljevali so priznanja vsem, ki so od začetka vključeni v fundacijo. Elena Pečarič in člani YHD-ja (Društvo za teorijo in kulturo hendikepa) so proslavo bojkotirali ter se med slavnostnimi govori vozili po odru, saj niso zadovoljni s tem, kako FIHO razpolaga s svojimi sredstvi. Očitajo jim nesorazmerno razdeljevanje sredstev, krivično do nekaterih organizacij.

foto: Tanja Vuzem

>> Izšla je nova številka revije Narobe, v kateri Suzana Tratnik v članku »Zaton možatih žensk« komentira koncepte bivšega ministra Janeza Drobniča o ženskosti in moškosti.

>> Profesorica prava na Univerzi v Göteborgu, Eva-Maria Svensson, je švedski vladi predlagala zakon, ki bi seksistične oglase prepovedal, saj vplivajo na razvoj identitete ljudi in nasprotujejo cilju, ki ga ima vsaka družba, to pa je enakost spolov.

>> Ob stoletnici rojstva mehiške slikarke Frida Kahlo bo v Filadelfiji razstava, na kateri bo razstavljenih 40 njenih del iz zasebnih zbirk. V svojih delih je slikala obsesije in notranje konflikte, ki jih je imela – povezane s seksualnostjo, boleznijo, splavom. Prikazovala jih je v tradicionalnem okolju svoje dežele.

>> Vlada RS je 7. 2. 2008 sprejela Sedmo poročilo o izvajanju Evropske socialne listine (spremenjene) za referenčno obdobje od 1. 1. 2005 do 31. 12. 2006. Gre za poročanje o členih, ki sodijo v t. i. področje zaposlovanja, usposabljanja in enakih možnosti, pa tudi za odgovore in pojasnila v zvezi s pravico do enakih možnosti in enakega obravnavanja brez diskriminacije na osnovi spola ter pravico do varstva v primerih prenehanja zaposlitve.

>> Razmerje med moškimi in ženskami, ki naredijo samomor v Sloveniji, je 3,5 : 1. Ženske se raje odločajo za manj agresivne metode, kot so tablete. Slovenija sodi v vrh samomorilno ogroženih držav, več samomorov imajo Litva, Rusija, Belorusija in Madžarska. Znotraj Slovenije so najbolj ogrožene severovzhodne pokrajine, in sicer Prekmurje, Štajerska, Koroška in Dolenjska, najmanj samomorov pa je na jugozahodu države, na Primorskem (najmanj v Novi Gorici).

>> Združenje Naravni začetki išče prostovoljko za občasno pomoč mamam v poporodnem obdobju pri gospodinjskih opravilih ali varstvu otroka. Več informacij dobite na telefonski številki 051 245 013 ali na e-naslovu: info@mamazofa.org.

>> »Če želimo izkoristiti ves potencial delovne sile, ki jo predstavljajo evropski raziskovalci in raziskovalke, moramo zagotoviti kompatibilnost kariere, družine in zasebnega življenja,« je v nagovoru udeležencem in udeleženkam delavnice »Družinam prijazne znanstvene kariere – k integriranemu modelu« povedala Mojca Kucler Dolinar, ministrica za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Obenem je v primerjavi z evropskimi državami v Sloveniji relativno majhna razlika v višini dohodka med moškimi in ženskami, zaposlenimi v znanosti. Vendar pa je pri nas med zaposlenimi v raziskovalni dejavnosti le tretjina žensk, na področju visokega šolstva pa je delež žensk z nazivom redne profesorice (kot najvišjim nazivom v akademski karieri) le 15 odstotkov. To pomeni, da ženske težje posegajo po najvišjih položajih in bo zato treba še veliko postoriti za ravnovesje med spoloma prav na vodilnih mestih v znanosti. Ministrstvo je delavnico organiziralo v okviru predsedovanja Svetu EU, na njej pa so oblikovali smernice, ki jih bodo predvidoma ministrice in ministri držav članic EU sprejeli kot priporočila v okviru majskega Sveta za konkurenčnost. Pri slovenskem modelu so bili poudarjeni zakonodaja na področju starševskega dopusta, relativno urejena in dostopna mreža vrtcev ter družinam naklonjen program mladih raziskovalcev.

>> Sloga, platforma nevladnih organizacij za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč, ki povezuje 28 nevladnih razvojnih organizacij v Sloveniji, je predstavila svoj razvojni manifest in akcijski načrt za čas slovenskega predsedovanja Evropski uniji z imenom »Tudi ti si delček istega sveta«. Med področji njenega delovanja so tudi trgovina z deklacijami in ženskami ter migracije z osredotočenostjo na ženske in otroke.

F-mail je namenjen izmenjavi informacij o vprašanih enakosti spolov. Novice lahko sproti spremljate na spletni strani www.drustvo-vitaactiva.si.

VIR:

F-mail 2008/3, F-mail 2008/5.

V okviru Mirovnega inštituta v Ljubljani je začela delovati Informacijska točka za človekove pravice (Human Rights Press Point). Ustanovljena je z namenom obveščanja tujih novinarjev o stanju človekovih pravic v Sloveniji v času slovenskega predsedovanja Evropski uniji. Informacijska točka za človekove pravice prav tako prinaša koristne informacije o stanju človekovih pravic na področju držav Zahodnega Balkana s perspektive njihove EU-integracije. Informacijska točka za človekove pravice deluje kot spletni informativni portal v angleščini – www.humanrightspoint.si.

»Glavni namen projekta je prispevati k vidnosti in razumevanju stanja človekovih pravic v Sloveniji in do določene mere v državah Zahodnega Balkana, kar si bomo prizadevali doseči z omogočanjem neposrednega dostopa tujim novinarjem do pomembnih virov – dokumentov, skupin in posameznikov, predvsem tistih, ki prihajajo iz civilne družbe,« so sporočili z Mirovnega inštituta. Informacijska točka ponuja informacije, vire in kontakte z naslednjih področij: človekove pravice, diskriminacija, svoboda medijev, izbrisani prebivalci Slovenije, Romi,

migracije in azil ter Zahodni Balkan. Tujim novinarjem, zainteresiranim za področje človekovih pravic in Zahodnega Balkana, bo tako na voljo pomoč pri iskanju virov in kontaktov, predvsem s področja civilne družbe in neodvisnih strokovnjakov, ter različnih skupnosti in posameznikov, vključujoč predvsem tiste, čigar človekove pravice so bile kršene.

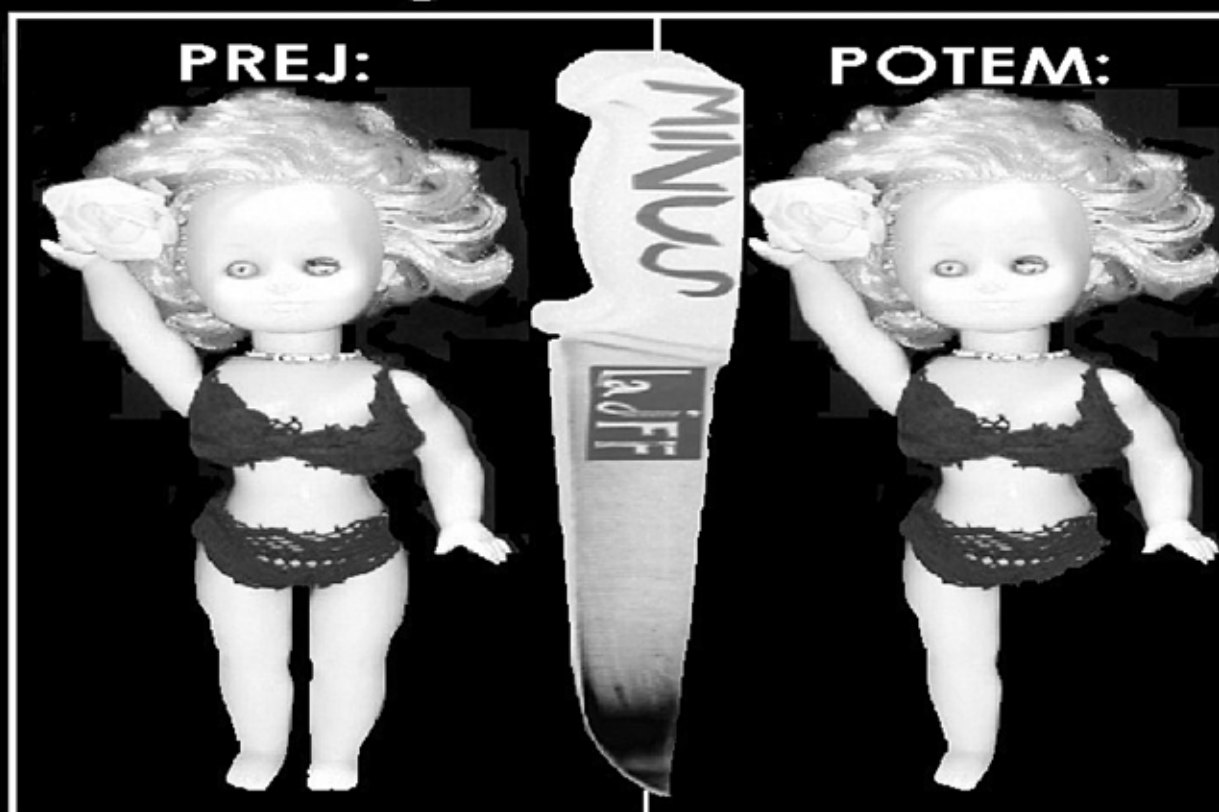

MINUS *Lajff*

~ čudežni nož za hujšanje

TUDI DO 20 KG

MANJ V 1 MIN!

Zgrabite nemudoma svoj **MINUS** *Lajff* in znižajte svoj index telesne mase, saj je pomlad pred vrati. Zoplešite brez sramu!

MINUS *Lajff** ~ manj špeha in življenja za brezhibno pomlad!

V paketu dobite tudi neuničljiv **MINUS** *Lajff* brusilni kamenček za enkratno uporabo!

* OPOZORILO: O tveganju in stranskih učinkih se posvetujte s svojim mesarjem.

RADA SEM SAMA IN SVOBODNA

ŽENSKE Z ULICE

018
KRALJI
ULICE

Med brezdomnimi ljudmi je tako pri nas kot po svetu manj žensk. Dejavniki za to so v prvi vrsti kulturni, povezani s tradicionalno žensko spolno vlogo, ki ženske v večji meri veže na dom, družino in gospodinjstvo. Prav tako jih socializacija že od mladih let spodbuja k zavezujočim skrbstvenim odnosom do drugih. Kljub temu živi v Ljubljani kar nekaj žensk, ki se tako, kot njihovi moški kolegi, bolj ali manj odločno vsakodnevno spoprijemajo z ulico. Svoje mnenje in predstave o brezdomskem življenju so z nami podelile štiri brezdomke različnih generacij in z različno dolgim uličnim stažem.

Ulične strategije

Vsaka sogovornica ima za seboj drugačno življenjsko zgodbo, ki je seveda ni mogoče povezati z enotnim vzrokom, ki je pripeljal do življenja na cesti. Niti njim ni preveč do tega, da bi pred radovednimi ušesi iskale in analizirale vzroke svoje poti. Živijo pač kot živijo, in razvijajo različne strategije preživetja na cesti. Pa ne le preživetja v smislu životarjenja – ves čas se trudijo, da je njihovo vsakdanje življenje vsaj približno znosno. Osemintridesetletna brezdomka A., ki želi ostati anonimna, je na ulici prvič za dva meseca pristala leta 2006. Sedaj živi ulično življenje že sedem mesecev. Domuje v svojem avtu. Še najbolj jo motijo policijske kontrole; ker je ves čas na cesti, jo večkrat ustavijo in se čudijo vsej njeni prtljagi. Kljub oviram v življenju in na cesti, se A. ne prepušča malodušju: »Nikoli nisem izgubila upanja, zmeraj gledam naprej. Če sem se enkrat pobrala s ceste, se bom tudi zdaj. Imam znance, družabna sem s strankami, ki kupujejo od mene časopis. Ko se srečamo z ostalimi brezdomci in brezdomkami, si pomagamo.« Življenje na cesti zahteva določeno organizacijo, če hočeš živeti kolikor toliko urejeno. A. pripoveduje, da je ljudje niti nimajo za brezdomko, ker je vedno urejena: »Zdaj sicer živim drugače, ni več luksuza

stanovanja, kjer bi si v miru skuhalo kavo. Zjutraj, ko se zbudim, najprej pogledam, kje bi se lahko umila. Na Vincencijevi in Poljancu se lahko umiješ, obleke pa dobiš po drugih organizacijah. Včasih si tudi kaj kupim.« Šestdesetletno Marjano s petnajstletnim uličnim stažem ravno zadovoljevanje teh osnovnih potreb precej utruja, saj je njen urnik v večji meri določen glede na obratovalni čas organizacij, ki skrbijo za brezdomne: »... Pol moram na Karitas, da se oblečem, pa na Vincencijevo, da se stuširam ... Pol pa laufi ...« Marjana spi po različnih bazah ter se včasih odzove povabilom mimoidočih znancev, ki jo povabijo k sebi, ji ponudijo prenočišče, hrano ... A s kislim nasmeškom pripomni: »Samo kaj, ko zjutraj morš pa itak it.« Sicer pa si tudi ona privoščiti male stvari, ki jo razveseljujejo. »Vsako leto grem na jadransko obalo, v vsakem kraju imam prijatelje. Jaz ne jamram, nimam posebnih želja. Ko imam prosti čas, grem na avtobus, potem pa na Šmarno goro, kjer se na deskah nastavljam soncu in gledam dol meglo ljubljansko.« Marjanin jasen pogled in njene zgodbe pričajo o tem, da sedi pred tabo odločna, že kar trmasta ženska, ki se v življenju zanaša predvsem nase: »Enkrat mi je odpovedala noga, tablete niso prijele pa ... sem se ujezila, štart sem vzela na Prešernovem spomeniku, pol pa do Kopra in sem nogo razgibala. Potem so ljudje okol govoril, da so vidl Marjano peš na Črnem Kalu. Ogromno sem prehodila.«

Razlike v življenju na ulici

A. meni, da je na cesti več moških zato, ker je med njimi več alkoholikov in odvisnikov, ter ker imajo moški pogostejše probleme z zakonom kot ženske. Tudi strokovne razlage brezdomstva žensk in moških potrjujejo opažanja brezdomke A., saj je v družbi še vedno bolj sprejemljivo in se tudi v večji meri spodbuja pitje alkohola pri moških kot pri ženskah. Posledično tako moški v večjem številu razvijejo odvisnosti

od alkohola. Ženske odvisnost, če jo razvijejo, tudi bolj prikrivajo in se s pitjem javno ne izpostavljajo. A. meni tudi, da je moškim na ulici v nekaterih pogledih lažje, na primer pri pridobivanju začasnih zaposlitev: »Moškim je bolje, ker lahko občasno opravljajo fizična dela, ki jih jaz – tudi zaradi zdravstvenih problemov – ne morem.« Področje, na katerem naj bi imeli brezdomci več privilegijev kot brezdomke, nam je omenila tudi triinštiridesetletna sogovornica V., ki preživlja dneve in noči na ulici že šest let. Meni, da imajo brezdomni moški več nastanitvenih možnosti kot ženske: »Sicer z zavetišči za brezdomce nimam preveč izkušenj, trenutno tudi nisem uporabnica nobenega izmed njih, a če bi rekla, da razlik pri nujenju storitev med moškimi brezdomci in ženskimi brezdomkami ni, bi se zlagala. Osebnostno imam eno zelo slabo izkušnjo z zavetiščem pri nunah. One imajo samo eno pravilo, in niti ne povejo, zakaj je tako. In sicer v svoje prostore sprejemajo samo moške. Bila sem zelo bolna, in to zavetišče je bilo prvo, kamor sem se v tistem času zatekla po pomoč. Izmučena sem si le želela spati na toplem in suhem, a skupnega jezika nismo našle.« Petindvajsetletna sogovornica T. je v Ljubljano prišla iz manjšega kraja. Občasno živi na cesti, včasih pa si najame kakšno sobo. Razložila je, da jo je na cesto med drugim pognalo tradicionalno okolje, ki ne dopušča razvoja človekovih potencialov ter pristranska vzgoja njenih staršev. »Jaz sem odrasla na podeželju. Mogoče bi bilo drugače, če bi odrasla v mestu. Jaz sem drugače čist normalna punca. Zanima me ogromno stvari, že v osnovni šoli sem brala indijsko sveto pismo. Ni bilo sprejemljivo za okolico. Moji starši niso spodbujali veselja do knjig. Spodbujali so me k učenju, ne pa k branju stvari, ki so me zanimale. Imam enega brata. Ves čas sem imela občutek, da je bil brat mamin ljubljencek. To sem

zelo čutila in še zdaj čutim. Samo zdaj znam reči: »Ne boš mi več očitala, zakaj bi on naredil kaj bolje? Zakaj pa ne bi znala, če sem ženska? Za žensko ni fino, da se uči judo ... Jaz sem judo trenirala dve leti. Ta stara je skoz težila, tudi učitelji so rekli, da je to moški šport.«

Zveze

Skoraj vse sogovornice imajo za seboj dolgotrajne partnerske zveze, a trenutno živijo neodvisno življenje. V sicer čaka, da se njen partner, ki je tudi oče njene hčere, vrne iz zapora. Oporo in voljo do življenja pa ima predvsem zaradi svojih dveh otrok. Naša najstarejša sogovornica Marjana in sogovornica A. pa se z uličnim življenjem raje soočata sami. A. pravi: »Za ljubezen nimam časa, v ozadju so stvari, ki jih moram najprej rešiti sama. Rada pa bi si nazaj ustvarila svojo družinsko skupnost s sinom.« Tudi Marjana na podlagi svojih bogatih življenjskih izkušenj zaključuje: »Vezana nisem, to ni zaradi let, pač se ne mislim več poročiti, imam pa prijatelje. Prej so me zasliševali, kam grem, pa kaj bom delala, prej sem bila predobra in sem zmeraj nastradala. Rada sem sama in svobodna.«

Delo

Sogovornice so spregovorile tudi o svojih preteklih delovnih izkušnjah, izobrazbi in nam odkrile kanček svojega življenja, ko jim ulica še ni bila tako znana ... Marjana je v mladosti dokončala trgovsko šolo in se kasneje lotevala različnih poklicev: »Delala sem v pisarni Dnevnika, opravljala delo čistilke, delala sem tudi v Modni hiši pa še kaj ...« Tudi T. ima kljub svojim mladim letom že nekaj let delovne dobe: »Prvo izkušnjo z iskanjem dela sem doživela takoj po končani srednji šoli (gimnaziji). Stara sem bila osemnajst let in starša sta mi našla eno tako delo, ki mi ni bilo všeč. Delala sem v proizvodnji, dve leti sem bila zaposlena. Ne bom rekla, da sem jih

razočarala, samo dopizdilo mi je, meni osebno je dopizdilo. Pustila sem službo, doma smo se skregali. Jaz sem bila sama s seboj nezadovoljna, še zdaj sem s sabo nezadovoljna ... Dopizdilo mi je in sem spakirala kufre in šla v Ljubljano živeti.« T. meni, da je zelo pomembno, v kakšnem poklicu se znajde človek: »... Skozi vse izkušnje, ki jih imam, lahko trdim, da mora imeti vsak človek tisto, kar dela, rad. Kajti če imaš rad pucanje sekretov ali proizvodnjo ali delo z računalnikom, lahko kakršenkoli slab dan prebrodiš.« Tudi V. je prej opravljala različne poklice: »Bila sem zaposlena, opravljala sem poklic kuharice, za kar sem tudi izučena, pralke, nekaj časa pa sem delala tudi kot cvetličarka, saj znam dekorirati različne stvari.« A. je bila, preden je zaradi zdravstvenih težav pristala na cesti, zaposlena v gostinstvu: »Potem sem zgubila službo, ker se šefu nisem več zdelala koristna. Tožila sem ga in zdaj pričakujem odškodnino. Dobivam

tudi invalidsko podporo. Drugače bi spet rada šla v samostojno podjetništvo.« Marjana ima na ulici veliko prijateljev: »Težko je biti kot ženska na ulici, smo pa skupaj sorodne duše, da si pomagamo, da se zavlečemo nekam skupaj.« In doda: »Smo skupaj in žicamo, potem pa pride kakšna koka blesava in pravi, naj se delat spravmo. Dobivamo razne opazke, ampak mi smo v redu ... Znamo se pogovarjat pa tud delat.« A. razlaga, da na ulici začneš ljudi gledati drugače, glede na to, kako se obnašajo do tebe. »Eni so se sposobni ustavit in te vprašat, zakaj si, kjer si, eni pa te že vnaprej obsodijo za pijanko ...« »Na ulici dobiš nove izkušnje,« povzame A. »Padeš v določen svet, ki je za druge najnižji sloj.« Vendar je po njenem vse precej relativno, kar se pokaže tudi pri prodaji časopisa: »Jaz mnogim tudi dam cajtnig, ker nimajo denarja. Eni, ki kupijo časopis, so pa glih tako na cesti, kot sem jaz. Je vse sorte ljudi ...«

Matilda M. Dobro

foto: osebni arhiv

Gostujoči kolumnist:

Tomaž Z.

NATO REPUBLIKA

020
KRALJI
ULICE

Povsod po svetu je kar nekaj vojaških baz, najbližje pa se jih domorodci poskušajo znebiti v sosednji Italiji. Zato seveda že vemo, da ima vzpostavitev vsake nove tuje vojaške baze, pa naj bo ta ameriška, severnoatlantska, prihodnja evropska ali pač ruska oziroma kitajska, določene politične, ekološke in ekonomske posledice. Že po definiciji gre namreč za tujek v vsaki civilni okolici. In tako, kot smo priča primeru nastajajoče vojaške baze v Cerkljah ob Krki, za časa rajne države edinega letališča Jugoslovanske armade v Sloveniji, vemo tudi to, da sicer več let po dokončno sprejetih odločitvah lokalno politično gospodstvo ta tuj geostrateški interes brani s parolami o prihodnjih pozitivnih učinkih predvsem ekonomskih, včasih pa v imenu varnosti tudi političnih posledic. Ker pa je vojska umazana stvar, zaenkrat vsaj še ni nič slišati o kakih silnih ekoloških plusih prihodnje tuje vojaške navzočnosti na sami jugovzhodni meji domovine.

Je pa zato denimo obrambni minister Karel Erjavec že večkrat javno zagotovil, da vojaško letališče v Cerkljah ob Krki nikakor ne bo NATO baza, pač pa da se ga zgolj posodablja za slovenske vojaške potrebe. Toda prav nobenega razloga ni, da bi mu lahko verjeli. Če nič drugega, je minister Erjavec nekoč že vzneseno prijavil, da sam ne bo več minister, ko bo na okupirana iraška tla stopil prvi slovenski vojaški škorenj. No, od takrat je teh škornjev tam postopalo že kar nekaj, sam pa še naprej ponavlja, da to niso vojaki, ampak inštruktorji. Toda tam so v slovenskih uniformah in na plačilnem seznamu ter stroških njegovega ministrstva. Povsem uradno je tudi znano, da mora biti posodobitev končana do leta 2010, da jo zveza NATO sofinancira z 38 milijoni evrov in da bo obrambno ministrstvo v posodobitev in nakup opreme vložilo še dodatnih 32 milijonov evrov. Cerklje so tako že dobile sodobno navigacijsko opremo, ki omogoča pristajanje letal 24 ur na dan v vseh vremenskih razmerah, podaljšana bo pristajalna steza, zgrajene nastanitvene zmogljivosti, hangarji in vse, kar sodi na sodobno vojaško letališče. In ker zavezništvo ničesar ne plača kar tako, bo letališče uporabljalo, ko ga bo potrebovalo. Zaradi te NATO investicije bo namreč opravljalo naloge države gostiteljice ali podpornice in bo torej po potrebi, a vedno z blagoslovom domače NATO vlade, oskrbovalo NATO letala. Prav pomanjkanje javnih financ za tak radikalen preobrat v doktrini obrambe domačega NATO zračnega prostora, po katerem naj bi nekoč nad našimi glavami namesto italijanskih letali v Cerkljah ob Krki stacionirani lovci slovenske NATO vojske, pa je krivo, da bomo tudi prva dva transporterja, če bo sreča mila in inflacija nizka, zmogli šele tam enkrat do leta 2015.

Republika Slovenija torej ta čas še sploh nima »ta velikih« in »ta resnih« letal, ki bi takšno posodobitev vojaškega letališča Cerklje ob Krki zares potrebovala. Toda to še zdaleč ne pomeni, da bo letališče, katerega vojaški del bo lahko sprejel 70 lovskih letal in do 1500 uslužbencev, zgolj neizkoriščeno stalo in čakalo na prihodnje domače NATO obrambne nabave. Nenazadnje se je tudi za nakup transporterjev, s katerimi bo lahko »hummerje« in do zob oborožene čete bojnikov za 21. stoletje dostavljala na krizna žarišča širom sveta, Slovenija zavezala že ob vstopu v NATO. Če upoštevamo še to, da je dejstvo o zanimanju severnoatlantskega zavezništva za letališko vojašnico celo po časopisih že leta 2001 oznanjal takrat še opozicijski poslanec, danes pa gospodarski minister Andrej Vizjak, potem je jasno, da je bila ta vojaška baza načrtovana že pred časom in da nas ne bi smelo preveč čuditi, če se je to zgodilo že pred razpadom prejšnje države. Logika delovanja vojaških sistemov je namreč dolgoročna in postopna. Načrtovanje prihodnjih potez poteka desetletja naprej in tajno. Strožji režim varovanja in pojav pred lokalno zakonodajo nedotakljivih najemnikov globalno neoprijemljivega miru, a zaradi števila civilnih žrtev in dobičkov orožarske industrije povsem konkretnih vojn, pa predvsem poslabšata kakovostno raven življenja že tako ali tako (v primerjavi z oboroženimi vojaki) drugorazrednega lokalnega prebivalstva. Republika Slovenija ima denimo že sedaj zakonodajo urejeno tako, da lokalno prebivalstvo nima nikakršnega vpliva na rabo letališča in kake možnosti pritožbe ali odškodnine. Aktualna vlada je leta 2005 za to denimo poskrbela z uredbo mejnih vrednosti kazalnikov hrupa, po kateri je trušč vojaških objektov, namenjenih obrambi države (kar naj bi tuje vojaške baze uradno tudi bile), izvzet s seznama virov, ki morajo upoštevati mejne vrednosti civilnih virov hrupa. Priprave na NATO bazo v Cerkljah ob Krki torej tečejo že vsaj desetletje. Izkušnje in analize nasprotnikov že obstoječih in novih vojaških baz po vsem svetu pa pričajo, da se ekonomski razvoj določenega območja pravzaprav zares začne šele ob njihovem zaprtju. Toda ameriške in NATO ladje že redno pristajajo v Kopru, redna so tudi NATO gorniška usposabljanja v Julijcih, natančno niti ne vemo, kdo vse se »usposablja« v Kočevski Reki, NATO vojaškim vajam pa so že bili priča denimo tudi v Prekmurju in na Pivškem. Pravno gledano bo sicer vojaško letališče v Cerkljah ob Krki gotovo še naprej pod jurisdikcijo domače NATO republike. Zaradi NATO standardov varovanja pa bo to s prvo tujo vojaško misijo dejansko zgolj še ena navadna NATO baza, v kateri bo sčasoma lahko nastal še del, rezerviran samo za vojake ZDA. Posebnost te baze je zgolj v tem, da po prihodu prve tuje vojaške misije ne bo šlo več za začasno, pač pa za prvo stalno vojaško bazo na Slovenskem. 57 najbolj motečih prebivalcev najbližjega zaselka Zasap pa bodo kot Strojaneve za vsak slučaj rajši kar preselili.

POSEBNOST TE BAZE JE ZGOLJ V TEM, DA PO PRIHODU PRVE TUJE VOJAŠKE MISIJE NE BO ŠLO VEČ ZA ZAČASNO, PAČ PA ZA PRVO STALNO VOJAŠKO BAZO NA SLOVENSKEM.

foto: osebni arhiv

Pravljica za odrasle:

PA NE OKOL GOVORT

Črtomir Clonsky

Tanja in Janko

KRALJ IN KRALJICA

KRALJ

ODJEBI ME!

SEM LE PEPEL NA POGORIŠČU TVOJIH PRIČAKOVANJ.

GNIL SEM, STROHNEL, ČRVIV IN PRAZEN.

ŽIVLJENJE MI JE VZELO VSE.

OSTAL JE LE ŠE KANČEK DUŠE, VREZAN V SRCE,
IZKUŠNJE ZAVITE V PAPIR MLADOSTI IN UTRUJENO TELO.

NE SPRENEVEDAJ SE VEČ,

POJDI.

ODIDI ŽE IN NE OBRAČAJ SE NAZAJ,

SAJ SEM KUŽEN IN BOLAN.

KRALJICA

NEMIRNA, KER TI MORAM ODPISATI.

SRAMOTNA, KER PRIZNAM NEMIR.

ODVISNA, KER JE UTRUJENO TVOJE TELO.

TAKŠEN ME MAMIŠ ...

TAKŠEN ME PREMAMIŠ ...

IN ME PRIPELJEŠ DO ZACEMENTIRANE TOČKE,

KJER PRIČNEM KRIČATI:

ŠEEEE!

ŠE TELESA.

ŠE SOKOV.

ŠE NAJINE LEPLJIVOSTI!

BOŠ SPIL KAVO?

POVSEM NEOBIČAJNA ZGODBA JANEZA NOVAKA

Janez Novak je bil državni uradnik srednjih let, zaposlen na Ministrstvu za preskrbo. Pred njim se je odpirala lepa kariera.

Bil je srečno poročen. Oče dveh otrok, lastnik avtomobila tuje znamke in hiše v elitnem naselju, kar je bilo v urejeni sončno alpski deželici precej vsakdanje. Navidez je bil uslužbenec brez problemov in naj bi vodil mirno in urejeno življenje. To pa le zato, ker niti žena ni vedela, da hodi na seanse k psihiatru Živuloviču, ker je v sebi skrival čudna nagnjenja. Nekega decembrskega dne, bil je petek, se je zopet odpravil na pogovor k Živuloviču. »No ... Kako ste kaj?« se je slinil psihiater. »V redu,« se je pohvalil Janez Novak in odložil službeno torbo. »Zdravljenje je zaključeno ... le še tale recept vam napišem, potem pa vam izdam račun za svoje storitve. Pa previdni bodite!« je bil nekako skrivnosten.

Janez Novak je stopil do bankomata in potihoma zaklel. Račun je bil namreč prazen. »No, nič zato. Še v lekarno stopim po tablete,« si je mislil. Zaradi praznega računa je bil živčen. Doma se je umil, oblekel pižamo in si v naglici pozabil sneti metuljčka s svojega vratu. Pojedel je devet tablet Leponex Retard, na steklenički pa ni opazil opozorila, da lahko vzame največ eno tabletko po jedi. Ni mogel spati. Premetaval se je po postelji, in ko je naposled zaspal, se je zopet prebudil nekaj čez polnoč. Zunaj je bilo svetlo in na nebu je sijala polna luna. V glavi mu je šumelo in dozdevalo se mu je, da mu rastejo rogovji, rilec in parklji. »Ah! Kaj blodim! Samo naspati se moram.« V naglici je pomotoma vzel Živulovičeve tablete, misleč, da so uspavala. Požrl jih je celo pest. Ženo je čez slabe pol ure zbudilo hrkanje in riganje v kopalnici. »Ah, nič ni. Zopet ne more spati.« Obrnila se je v postelji in na čelu začutila nekaj mastnega. Zraven nje ni bil nihče drug kot njen mož – majhen ljubeč prašiček z metuljčkom okrog vratu in v precej preveliki pižami. Z grozo na obrazu je poklicala veterinarsko postajo na Večni poti.

PRODAJANJE REVIEJE KRALJI ULICE

foto: osebnih arhiv

Kot 33-letnega mladeniča me zelo zanimajo odnosi med ljudmi in njihove reakcije v različnih situacijah. Zanima me tudi, kaj doživljajo brezdomci, ko prodajajo revijo Kralji ulice. To sem si želel tudi sam doživeti, zato sem obrnil na uredništvo revije. Nad željo ali idejo so bili navdušeni in hkrati presenečeni. Odkupil sem 30 revij po ceni pol evra za revijo – tako kot vsi, ki jo prodajajo. Dan po božiču, okoli 18. ure, sem se odpravil pred veleblagovnico v mestu. Oblekel sem rabljena oblačila, saj sem hotel biti čimbolj podoben brezdomcu. Opazil sem varnostnika, stopil do njega in ga vprašal, če lahko in kje smem prodajati revijo. Vljudno me je pospremil do »meje«. Temperatura je bila pod ničlo. Odločil sem se, da preizkusim svojo odpornost na mraz in cele tri ure med prodajanjem revije nisem uporabil rokavic. Na začetku je bilo kar težko, vendar mi je s pomočjo termovke kuhanega vina uspelo. Neki mladenič mi je prinesel steklenico vodke, kar me je zelo presenetilo in sem skoraj zajokal od zadovoljstva. Tudi nekaj kupcev revije je bilo velikodušnih, saj so mi namesto enega evra za revijo dali tudi do dva evra, dva mimoidoča pa sta mi podarila nekaj denarja. Revije nisem prodajal »agresivno«, ampak sem ljudi samo pozdravljal z »dober večer« in kazal revijo proti njim. Večina ljudi mi ni odzdravila, kar me sicer ni presenetilo. Sem pa ponovno uvidel, da je razlog slabih odnosov med ljudmi

preveliko pričakovanje do drugih ter nesprejemanje ljudi in dejstev. Žal se večina ljudi ne zaveda, da je nesprejemanje drugačnosti agresija, s katero škodujemo predvsem sebi in povzročamo konflikte. Zatorej pozivam vse, da poskusite sprejeti ljudi in dejstva in se jih ne trudite spreminjati. Rad bi se zahvalil vsem, ki so v tistih treh urah kakorkoli pozitivno vplivali name, pa četudi samo z neagresivnim »dober večer«.

Vsem sem dolžan tudi opravičilo za »zavajanje«. No, pa vendar upam, da sprejmete dejstvo, da ste obdarovali brezdomce, saj sem zaslužek in vodko podaril njim.

Za boljše in mirno počutje pa nekaj nasvetov:

- ❖ nikogar ne obsojajte,
- ❖ vrnite, kar ste dolžni (opravičilo, dobrine, denar ...),
- ❖ bodite brezpogojno spoštljivi (da ne pričakujete nič v zameno za svoje spoštovanje),
- ❖ ko je težko, globoko vdihnite skozi nos in na dolgo izdihnite skozi usta,
- ❖ poskusite preživeti dan ali uro med ljudmi, polni spoštovanja na vsakem koraku do vsakogar,
- ❖ ne počnite drugim tega, česar ne bi radi, da drugi počnejo vam.

Anja

INTERVJU Z BODOČIM PRVAKOM V BOKSU

Zakaj trdiš, da boš postal prvak v boksu?

V zaporu v Moskvi maja meseca 1998. leta sem imel jasno vizijo o tem, kako bom postal svetovni prvak v boksu in sploh postal super športnik, čeprav se do 38. leta starosti nisem ukvarjal s športom.

Od začetka sem dvomil, po nekaj kasnejših vizijah, ko sem dobil še več informacij in receptov, pa se je moj dvom razblinil in sem leta 2002, ko sem bil šele začetnik v borilnih veščinah, posnel film z naslovom Bori se, Boris, kjer opisujem svojo prvo vizijo in svoje načrte v prihodnosti. To je samo eden od ciljev, ki stojijo na moji poti do ozdravljenja.

Kaj je tvoj končni cilj?

Končni ali vzvišeni cilj je pokazati človeku, kako očistiti vodo v telesu, kar bo pripeljalo do tega, da bomo skupaj očistili Mater Zemljo, ki smo jo dolga leta drogirali in jo še vedno ubijamo z vedno novimi tehnološkimi izumi.

Ali ni človeku lažje z novimi tehnološkimi izumi?

Samo navidez. Človek z vsakim novim izumom (kolo, avto, računalnik ...) izgublja več svojih naravnih sposobnosti. Vsak izum po svoje prisili človeka v nenaraven položaj telesa, kar povzroča, da se hrbtenica kolektivno krivi v napačno smer. Mišice se začnejo prepletati in se

ZGODBA BODOČEGA PRVAKA V BOKSU

V. del
Boro in Anja

sušijo, kar ima za posledico uporabo samo še majhnega dela gibljivosti in sinhronizacije teles. Človeško telo je izjemno občutljiv kompleks energij, ki sodelujejo med sabo; če jih ne razumemo pravilno, pride do hudih kolektivnih poškodb in motenj v delovanju.

Kako se te poškodbe vidijo?

Verjamem v to, da je človek v osnovi pokončno bitje. Edino pokončno bitje na tem čudovitem planetu s čudovito dovršenim telesom. Ne verjamem v to, da smo nastali iz opic, ampak v to, da se spreminjamo v opice (opice, prosim za razumevanje). S tem mislim na ukrivljenost hrbtenice.

16. marec 1998

Ko sem noč preživel na zaslišanju v FSB, so me pazniki okoli dvanajste ure peljali v celico. Na poti do nje so mi v nekem prostoru odvzeli vse osebne predmete in mi dali zaporniško obleko. Peljali so me pod tuš, kjer sem bil 15 minut pod zelo vročo vodo. Dobil sem tudi nekakšno brezovo krtačo, s katero sem se lahko podrgnil po telesu. Potem sem prišel v celico št. 37. Kar naenkrat sem se znašel v prostoru, dolgem približno tri metre in širokem približno dva metra in pol. Ob stenah sta bili dve postelji, zabetonirani v steno, majhen lijak, pipa in betonirana WC školjka z okroglim pokrovom iz lesa, ki je zadrževal smrad iz stranišča. V steni je bilo zabetonirano tudi majhno ogledalce, veliko en decimeter krat en decimeter, v sobi pa so bili še majhna mizica, stol, žimnica in odeja.

Potrkal sem na vrata in skozi lino me je paznik vprašal, kaj bi rad. Rekel sem mu, da sem lačen in odvrnil mi je, da bo kmalu kosilo. Sedel sem na postelji in ni mi bilo ravno jasno, kaj se dogaja z mano. Tablete in droga, ki sem jih zaužil prej, so začele popuščati, postalo mi je slabo in začelo se mi je vrteti v glavi.

Okoli enih, pol dveh so pripeljali kosilo. Dobil sem aluminijasto posodico, podobno pasji, in žlico. V posodici je bila kislja juha, neslana in z zeljem. Bila je popolnoma brez okusa. Ko sem dobil čez pol ure drugi del kosila, je bilo v tej posodici pol smrdljive ribe in pire krompir. Ko sem hrano poskusil, mi je postalo slabo. Dvignil sem WC pokrov, da bi lahko bruhal, ven pa je prišel tako oduren smrad, da ko sem začel bruhati, sem mislil, da bom izbruhal svojo celotno notranjost.

Prve ure mučenja v zaporu Lefortovo v Moskvi so se začele na tak način, da sem začel tretjič v življenju »krizirati« na suho. Prvi dan je nekako šel mimo, ker sem pol ure po kosilu zaspal do sedmih zvečer, ko je bila že večerja. Dobili smo polento, povsem brez okusa, in tudi to sem vrgel v WC, ker nisem mogel jesti. Od sedme ure naprej, ko se je spanje končalo, se je končalo tudi moje upanje. Misli so mi začele bezljati vsepovsod, prišlo je do velikih uporov notranjih organov, moje volje, mojega razumevanja, kaj se dogaja okoli mene. Začelo se je mučno obdobje, ki je trajalo približno tri tedne, v spominu namreč nimam toliko bolečine in fizičnega trpljenja, kakor to, da več kot enajst dni nisem zatisnil očesa – ne moreš spati, ker slišiš vsak najmanjši šum v zaporu (slišiš vse korake, skoraj tudi dihanje v sosednjih celicah), poleg tega pa vse to doživljaš skozi oči nekoga, kakor da to nisi ti, čeprav v globini veš, da si.

Sedem dni sem bil v tej celici sam in ti dnevi so bili najtežji v mojem življenju. Dojel sem, da ko enkrat prideš v sistem zavora oziroma kakršenkoli sistem, je pot iz njega izjemno težka. Nisem videl poti ven. Po sedmih dneh me niso poklicali niti na zaslišanje, nisem vedel, kaj se dogaja, nisem vedel, ali je Anja, moja punca, zaprta ali ne, kaj se je zgodilo z domačimi, skratka nobene informacije o ničemer nisem imel, kar je bilo najhuje. Vsak dan, ko sem pričakoval, da me bodo poklicali in mi povedali, kje sem in kaj se dogaja z mojim primerom, je bil vedno težji. Po štirinajstih dneh so me prvič poklicali na zaslišanje in ko sem prišel tja, mi je preiskovalec rekel: »Vidmar, vse je v redu, žal danes nimam časa, bomo pa prišli jutri pote in ti vse razjasnili.« Šel sem nazaj v celico, in ko je prišel jutri, ni nihče prišel pome, tudi dan kasneje ne, in spet sem bil dva tedna v pričakovanju, kar je bilo neke vrste mučenje, ki ga je FSB izvajal nad mano.

In kje je tvoja hrbtenica?

Ko sem se začel ukvarjati s sabo, je bila moja hrbtenica izsušena, zbita in z zacementiranimi sklepi, mišice so bile zakrčene in zategnjene kot vrh. Takrat sem bil visok 181 centimetrov, danes pa sem 184 in še rastem, hrbtenica je upogljiva in ubogljiva, mišice mehke in močne, sklepi namazani in vrtljivi v vse smeri. Vsak dan znova me vzradosti nek nov gib in ukvarjanje s sabo mi je v veliko zabavo. Igram se kot otrok. Spet odkrivam otroka v sebi in to me globoko radosti. A to še zdaleč ni konec, zato trdim, da bom prvak v boks in še v marsičem.

V čem?

Če ti to povem, bodo bralci mislili, da sem totalno zabredel, tako da bom najprej izpolnil to obljubo, potem pa naprej oziroma nazaj.

Nazaj?

Ja, nazaj. Iz starčka v fantka (smeh). To je dejansko eliksir mladosti, lepote in večnosti, zdravja in radosti.

Sol in Koper
Biba

foto: osebni arhiv

ŽIVEMU SE VSE ZGODI ...

024
KRALJI
ULICE

»Živemu se vse zgodi!« je stavek, ki ga velikokrat slišimo ob neprijetnih dogodkih. Je že res, a kaj, ko ljudje avtomatično mislimo, da tisti »živi« nismo nikoli mi oziroma da za nas to ne velja. V to trdno verjamemo, dokler ... dokler se nam nekaj groznega res ne pripeti. Sama sem odraščala v skrajno bolni in disfunkcionalni družini, vajena vsega hudega, pa vendar nič, prav nič me ni moglo pripraviti na vse, kar je imelo zame življenje še skritega. Le čakalo je na pravi trenutek. Veste, tisti trenutek, ko ti gredo stvari nekako od rok, in ravno, ko je lepo, prelepo, da bi bilo res, te udari. Udari pa vedno hinavsko izza hrbta, ko najmanj pričakuješ. Nikoli nima poguma, da te pogleda naravnost v oči in ti pove, kar ti gre. Ne, življenje ne operira na tak način. Menda bi to uničilo vso zabavo ... Vse vredno posmeha bi s takim načinom izginilo. Le zakaj bi univerzum iskreno teptal naše male nepomembne usode, ko pa je tako lepo prikrasti se nam izza vogala, nas zgrabiti za vrat in stresati, stresati, stresati? Ravno v trenutku, ko smo popolnoma modri v obraz in nam zmanjkuje sape, nas izpusti – vse to samo zato, da nam pokaže, kako mogočen je in kako z lahkoto upravlja z nami, kakor se mu zazdi in kakor ga je volja. Šele ko smo do siteda našrti lastnih neuspehov, samo naših spodrsrljajev in le nam pripadajočim bolečinam, si upamo »udariti« nazaj. Jaz sem za tak korak potrebovala leta in leta udarcev, bolečin, razočaranj, grdih izkušenj in vsega slabega, kar sem našla na poti, ki sem jo očitno morala prehoditi, če sem želela prispeti do tiste točke, ko sem se kot iz nekakšnega spanca prebudila vsa izmučena, a oborožena z ogromno znanja in s še več izkušnjami. Ravno dovolj municije, da sem ob naslednjem napadu napadalca brcnila v mednožje, se osvobodila njegovega prijema okoli vratu, in ko je ležal na tleh, sem ga neusmiljeno tolkla. Življenju sem vrnila vse, kar mi je serviralo negativnega. Danes razmišljam s svojo glavo. Danes vem, da ni pametno misliti, da prav ničesar ne moremo spremeniti, saj je za to tako ali tako zadolžena gospa Usoda.

Ne, ne, dragi moji. Ta gospa obstaja samo v ljudskem izročilu in je izmišljotina nekoga, ki je davno davno tega vrgel puško v koruzo in si rekel: »Ne da se mi več boriti z življenjem, s slabo letino in z bolnimi otroki. Za svoje neuspehe bom obdolžil nekoga, ki ga ni mogoče tožiti in postaviti pred starešine!« Nekako tako je nastal mit o usodi – in ljudi se da tako zlahka prepričati v nadnaravno, neoprijemljivo, večje od nas samih. Ko sem zvedela, da je moj takratni izvenzakonski partner poleg alkohola začel zlorabljati tudi tablete in trde droge, se mi je ustavil svet. Bila sva skupaj že vrsto let in imela sva dva majhna otroka. Medtem ko sem jaz razmišljala o prihodnosti, je on s svojim početjem ustavil celo družino. Trdno nas je zadrževal na ničti točki, s katere nismo mogli ne levo ne desno. Ne glede na vse svoje poskuse spremeniti nekaj, karkoli, mi to nikdar ni uspelo. Vojno z odvisnostjo sem izgubila, še preden se je ta sploh dobro začela. Le da takrat nisem imela potrebnega predznanja in sem naivno verjela, da lahko s svojo vero v boljši jutri, s svojo podporo partnerju nekako zmagam. Te naivnosti v meni ni več. Danes vem, da je odvisnost bolezen, pri kateri ni ne otrok, ne družine, ne prijateljev, vedno je prisotna in najbolj pomembna le ona – odvisnost. Partner je že globoko zabredel v vrtinec omame in vseeno mu je bilo za vse in vsakogar. Kadar je bil »zdrav«, je še bil oče in nekakšna davno zbledela podoba partnerja, a je bil vsaj mir v hiši. Kadar pa je doživljal krizo zaradi pomankanja heroína ... Nimam besed, postal je nekdo drug. Prelevil se je v nekakšno karikaturu človeka, ni bil podoben ničemur. V glavi mu je donela ena sama misel in nihče na tem svetu ni bil tako pomemben zanj v tistih trenutkih kot misel na »zdravilo«. Razumela sem, da ga potrebuje. Nikakor pa nisem mogla razumeti, da vse drugo v njegovem življenju izgubi vsakršen pomen. Obstajata le on in njegova bolečina. Vse, prav vse pa je pripravljen narediti, da ta bolečina izgine. Kot popoln laik na tem področju sem se močno trudila razumeti njegovo stisko,

toda nisem in nisem mogla doumeti, kaj se takrat z njim pravzaprav dogaja, da v celoti pozabi na vse in ima v »malih sivih« en sam cilj. Ravno v enem takih trenutkov je naredil velikansko napako. Od lokalnega dilerja si je namreč na up vzela večjo količino mamil, češ da bo tudi on malce prodajal in da bo tako imel dovolj tudi za svoje potrebe. Seveda ni trajalo prav dolgo, ko je partner v vsej svoji pogoltnosti in požrešnosti več droge pokonzumiral, kot jo je prodal, in prav hitro je lezel v vedno večji dolg. Ko se je njegov »delodajalec« zavedel, da je šel tokrat predač, je bilo že prepozno. Sedaj je prišlo na vrsto izsiljevanje in izterjava dolga, ki poteka na zelo umazan in nizkoten način. Še posebej, če so vmešani otroci. Po hitrem postopku sem pograbila najnujnejše in se zatekla k sosedu. Takrat nisem niti pomislila na to, da sem nehote in predvsem nevede v to zmešnjavo zvlekla tudi nič hudega slutečo sosedo, ki mi je nudila zatočišče. Kaj kmalu je pri sosedu zazvonil telefon in grožnje so začele kar deževati. Epicenter groženj sta bila seveda moja otroka. Ko sem nato okoli enih ponoči s sosedinim sinom na skrivaj prišla do domačih vrat, v upanju, da bom neopaženo vstopila in vzela še nekaj oblek in plenice, so bila vhodna vrata samo naslonjena na okvir. Takrat sem resnično dojela, da grožnje ne bodo pošle, prav tako pa sem vedela, da partner nima denarja, da bi poravnal dolg, ki pa je, normalno, iz dneva v dan samo še rasel. Poklicala sem na nekakšno kontaktno številko in ponudila rešitev, ki izsiljevalcev ni zanimala, jaz pa več nisem mogla ponuditi. Plačilo na obroke jih ni zanimalo, saj bi se medtem, ko bi jaz poravnala en obrok, obresti že zvišale in bi denar nekako metala v luknjo brez dna. Njihova rešitev je bila za njih produktivnejša. Sina, takrat starega devet let, bi obesili, hčer, ki ni imela niti leto dni, bi utopili. Oboje bi storili zgolj vzgojno, so dejali, jaz pa bi se prodajala za njih, dokler ne odplačam dolga. Odložila sem slušalko, saj enostavno nisem mogla več poslušati nagravanih besed, ki so ena za drugo prihajale iz ust

človeka, s katerim nikoli v življenju nisem imela opravka. Kakšni občutki so me prevevali takrat, danes ne znam opisati. V glavi mi je odmevalo samo eno – zaščititi moram otroka. Tolikokrat sem gledala razne oddaje in filme in vsakič sem si mislila, da kaj takega v resnici ne obstaja, če pa že, se meni ne to more zgoditi. Zgodaj zjutraj sem odšla naravnost do kriminalistke, ki se je ukvarjala s točno takimi težavami, kot so pestile mene in moje otroke. Skupaj sva predelale mnoge možnosti, od posvojitve do vzgojnih zavodov, kamor bi moja otroka lahko najhitreje odpeljali, preden bi se zgodilo tisto najhuje. Ob misli, da svojih otrok ne bi nikoli več videla, mi je postalo slabo. Stekla sem do toaletnega prostora in izbruhala vse, kar se mi je nabralo. Fizična slabost je minila, toda tista psihična se je še dobro začela. Kriminalistka me je napotila k socialni delavki, ki skrbi za premestitev otrok v rejniške družine. Rejništvo je bilo zame edina možnost. Nič kaj rada je nisem sprejela, saj sem o rejništvu slišala veliko slabega, pa vendar se mi je zdelo vsaj malce boljša možnost, kot sedeti pri sosedih križem rok in nakopati nase, na svoja otroke in še na sosedino družino resnično slabe in hudobne ljudi. Tisti dnevi, ko sem se pogovarjala o rejništvu, s socialno delavko iskala najboljšo družino in čakala na sam odhod otrok, so mi življenje skrajšali za celo desetletje. Vse skupaj se je odvijalo v nekakšni megli. Občutek sem imela, da sem pravzaprav izven svojega telesa in vse skupaj spremljam kot neke vrste »reality show«. Ni se dogajalo meni, le bolelo je tako realistično. Ves ta čas je partner nadaljeval s svojim življenjem narkomana, kot da se nič posebnega ne

dogaja. Tudi na dan, ko so otroci odhajali od doma in se je meni trgalo srce košček za koščekom, ko sem znotraj sebe za vedno zamrla, ga ni bilo. Fizično je bil prisoten, vendar je na vprašanje, ali želi iti z nami, le zamahnil z roko, dejal, naj ga že pustim pri miru, se obrnil na drugo stran postelje in nadaljeval s spanjem. Ura je bila skoraj pol šestih zjutraj in sama sem morala pripraviti otroka za pot. Pa tako močno sem potrebovala nekoga ob sebi. Bila sem tako obupana, da bi mi celo prisotnost partnerja, ki je vse skupaj zakuhal, prijala. Da le ne bi bila sama. Da le ne bi tako zelo trpela prav vsakič, ko sta me otroka pogledala. Sin je skoraj v celoti razumel, kaj se dogaja, saj sem ga na odhod dobro pripravila. Poskušala sem mu čim manj prikrivati. Le razlog odhoda mu ni bil znan. Izgovarjala sem se na to, da smo revni in da ne vem, kako naj preživljam družino. Ponovno sem iskala opravičila za početje očeta, ki mu je bilo vseeno. Globoko v sebi sem namreč verjela, da ni počel tega iz zlobe, ampak ker drugače ni znal in ker je imel to prekleto bolezen. Kakorkoli že, otroka sta odšla. Ni mi jasno, kako nekatere matere dovolijo, da jim otroke odvzamejo, zato ker ne skrbijo za njih. Slišala sem vse mogoče razloge, od tega, da sta starša dala svojemu lastnemu otroku piti metadon in je le-ta skoraj umrl, do tega, da je mati pustila otroka samega po več dni, samo zato, da je lahko »žurala« s prijatelji, medtem ko je ubogi otrok več dni ležal v lastnem blatu in urinu, počasi dehidriral in trpel lakoto. Jaz sem otroka prostovoljno oddala v rejništvo, ker sem sama na celem svetu, nimam ne družine ne bogatih prijateljev, ki bi me začasno sprejeli k sebi pod streho. Vem, da sem ravnala prav in izključno zato, ker vem, da bi otroka v domačem okolju samo trpela in tudi sama nekoč odrasla v problematični osebi. Pa vseeno v srcu čutim neskončno bolečino. Obiskujem ju, ob vsaki dani možnosti jima zagotavljam, da ju ljubim bolj kot življenje samo, pa vendar občasno občutim, da sem ju razočarala. Kako potemtakem matere, ki namerno prenašajo bolečino svojemu

otroku, in to počnejo toliko časa, da se za to razve, kar včasih traja leta, sploh lahko živijo same s seboj? Človeški um me je vedno privlačil. Fasciniralo me je, česa vse smo ljudje kot razumska bitja sposobni. Na to temo sem prebrala veliko knjig, toda prav nič me ni moglo pripraviti na to, koliko tistega najgršega v nas, iz nas samih, lahko izvleče bolezen, kot je odvisnost. Kaj vse sem videla in doživela v času, ki je sledil, še danes ne morem verjeti. Človeška stiska ima svoj um. Zna se ti zavleči v vsako poro, te prežeti z občutkom brezupa in nato čaka in čaka. Čaka, da se vsa bolečina, samota ter osamljenost v tebi akumulirajo do točke, ko enostavno moraš počiti. Takrat pa človek počne nerazumljive stvari. Takrat naredimo tudi tisto, kar še pred tednom ali dvema ne bi za ves denar sveta. Še isti dan, ko sem otroka pospremila v nov dom, sem vedela, da sem izgubila tisto najtrdnjše v svojem obstoju. Kmalu za tem sem pristala v Ljubljani na Zaloški cesti, kjer sem nekoč kot otrok celo živela, le da sem tokrat bivala v bolnici, saj sem doživela živčni zlom. Nekaj časa sem tako preživela ob deklicah z bulimijo in anoreksijo, s takšnimi in drugačnimi psihičnimi bolniki, in ker tam nisem našla potrebne pomoči, sem enostavno odšla. Črni oblak slabega psihičnega stanja je tako postal moj stalni popotnik, saj nikoli nisem pozdravila živčnega zloma, le dodala sem mu depresijo, v kateri sem še danes. Ob slabih dnevih se mi ni dalo niti iz postelje. Veliko, vedno več sem razmišljala tudi o samomoru. Padla sem v vrtinec stalnega slabega počutja in popolnega pomanjkanja volje. Ostala sem torej sama, in kar je najbolj pomembno, ostala sem brez svojih dveh otrok. Odvisnost je zaznamovala mojo družino. Vsakega člana po svoje. Borba z odvisnostjo je krepka in včasih imaš občutek, da se boriš z zavezanimi rokami, toda nikakor ni nemogoča ali, bog ne daj, vnaprej izgubljena, le veliko poguma moraš imeti, in ko se enkrat odločiš za boj, te ne sme prav nič ustaviti.

Vaša Biba

**DANES VEM, DA JE ODVISNOST
BOLEZEN, PRI KATERI NI NE OTROK,
NE DRUŽINE, NE PRIJATELJEV,
VEDNO JE PRISOTNA IN NAJBOLJ
POMEMBNA LE ONA — ODVISNOST.**

DRUGI O NAS

V novi rubriki si lahko preberete zanimive medijske komentarje, ki smo jih izbrali posebej za vas. Spodnji odstavek se je zapisal novinarki, ki je nedavno obiskala naš dnevni center.

»Najsi so se nosnice še tako branile predsodkov, smradu ni bilo mogoče zanikati, in naj so se oči še tako prepričevale o nasprotnem, umazanosti stolov tudi ne. Priznam. Madeži so v vsej svoji mastnosti zasijali opoldan, ko so za eno uro uradno zaprli vrata in je večina odšla. Toda v prostoru so sedela tudi čedna mlada dekleta, lepo oblečena in negovana – strokovno osebje društva – ki niso niti malo kazala, da bi jih karkoli motilo. Torej tudi mene ne sme.«

VIR: DELO, 23. januar 2008, stran 18.

Barbara Jozelj

KRALJEM ULICE

NE PREDAM SE,
LJUBEZEN ŽGE V MENI,
LEVINJA Z MAČKI-IN PSI SEM
KOT SVETLANA MAKAROVIČ,
KI LETA S SKOVIRJI NA LETEČI ŽLICI.
BODITE IN BODITE NAD ANGELI
IN ČUVA NAJ VAS BOG,
KI VAS IMA RAD.
ČUTIM VAŠO BOLEČINO,
TUDI ČE PIJETE,
BODITE SKUPAJ Z DRUŽINO
IN IMEJTE MOČ VOLJE,
DA SE OTRESETE TE ZLE PIJACE ...
A MI VAS RAZUMEMO,
JUNAKI-VESELJAKI ULICE.

... Tale pa enemu naših članov ...

Spoštovani novinarji!

Če že pišete o nas, Kraljih ulice, potem pišite z roko, ne z nosom.

Če pa bi radi ugotovili, kakšne vonjave so v našem uredništvu, nas lahko pridete pogledat (ali povohat) od ponedeljka do sobote med 10. in 12. ter od ponedeljka do petka med 15. in 16. uro.

KTM – Mare Ceglar

PRED 100 LETI

V seriji prispevkov rubrike »Pred 100 leti« objavljamo različne časopisne prispevke na teme brezdomstva, beračenja, revščine, socialnega varstva, stanovanjske problematike. Ti prispevki so ponatisnjeni iz starih slovenskih časopisov, predvsem iz Slovenskega naroda in Slovenca, pa tudi iz Jutra, Večera in drugih manj znanih časopisov.

Surov berač. V nedeljo zvečer je stara »rotovška hiša«, 56letni brezposelni in že neštetokrat kaznovani žganjar, Karel Špindler, začel po ulicah javno beračiti. Ako mu pa kaka dama ni hotela dati daru, jo je tako oštel, da je kar zardela. Stražnik je suroveža aretoval in so ga oddali sodišču.

Slovenski narod, 30. 1. 1912.

PISMA BRALCEV

UJETNIKI SVOBODE

Hladnega šestnajstega februarja sem se namenil v marmorno grobnico slovenske kulture, Cankarjev dom imenovano, na podelitev nagrade Fabula. Na Čopovi sediva z urednikom O. Uršičem, ko k nama pristopi dokaj okej tip s časopisom, ki so mi ga že kdaj prej poslali po pošti – Kralji ulice. Vzameva dva izvoda, pustiva evro več in ga povabiva na kavo. Tako posedamo s čiki zunaj, mešanec labradorec melahnolično zre v meščane, ki tekajo sem in tja. Daleč je čas, ko sem se zapiljal in klošaril po Ljubljani, a vendar ga ne pozabiš. Tipček je v redu, malo zadrema, malo pojamma. V torbi imam školjko, namenjeno kot darilo neki nepomembni osebi. Podarim jo tipčku in oči se mu zaiskrijo: »Morje,« reče, »... morje je daleč.«

V še večjem hladu marmorja semenj ničevosti, gnojna mlakuža pozerstva, filistri in malomeščanska beda, program, prazne besede, zmanjka zvoka, sodrga baše vase obložene kruhke, sendviče, naliva se z zastojkarskim vinom. Ne, kot vedno ne zdržim več kot nekaj minut, ven, veeen, na ulico!

Tipček, naj ti bo srečno, da bi še dolgo plul na valovih svobode, saj nihče med nami ne ve, kaj je odgovornost za praznike.

Franjo Frančič, pisatelj, Istra

SPOŠTOVANI!

Pišem Vam iz enega samega razloga. Nimam slabih izkušenj z brezdomci. Menim pa, da bi se lahko malo bolj potrudili in začeli kaj početi v življenju – ter si tako sami služiti kruh kot vsak človek, ki se trudi in svojimi močmi doseže vse to, kar bi lahko tudi oni. Nimam nič proti organizacijam in ljudem, ki jim dajo denar. Sama jim nikoli ne dam denarja in jim ga niti ne nameravam, kajti mislim, da bi lahko začeli delati karkoli. Vsi imamo roke, zato lahko delamo. Prav tako tudi oni. Pri tem pa naj še povem, da cenim ljudi, ki se trudijo in s svojim trudom in delom dosežejo veliko. Kajti brez truda in dela ni nič! Vsak, prav vsak se lahko zapije, drogira, kadi itd., in menim, da ima vsak človek na tem svetu določene probleme, eni več, drugi manj. Treba se je spoprijeti s težavami in jih na normalen in razumen način tudi rešiti, brez zapiranja in uživanja nedovoljenih substanc. S tem svojim sporočilom želim povedati, da brezdomcev ne obsojam in da bi jim pomagala, če bi imela več prihodkov. Vendar pa morajo najprej sami sebi pomagati – in sicer z zdravljenjem od drog in alkohola, saj jih je, če smo realni, 80 odstotkov alkoholikov – in šele potem jim bodo lahko pomagali drugi ljudje. Lep pozdravček vsem brezdomcem in čestitke za novo naslovno stran!

Dadka

027
KRALJI
ULICE

SMS-KOMENTARNICA

**DRAGE BRALKE IN BRALCI,
KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE
ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO
SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA
PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN
KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ
TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI SMS-
KOMENTARNICO.**

**V NJEJ BOMO OBJAVLJALI VAŠE POHVALE,
PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE.
V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI
URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO
ŠTEVILKO 041 291 760.**

VABLJENI K SODELOVANJU!

10. 1. 2008 >> Vašo revijo le redkokdaj preberem, ker nisem iz Ljubljane. Danes sem jo slučajno imela možnost kupiti – decembrsko. Zelo so mi všeč kartice v sredici, pohvale ilustratorju in ostalim, ki so spisali revijo – zelo zanimiva. Lp, R.

21. 1. 2008 >> Cel časopis ima mrtvaško obliko. Najbolj sem se razjokal ob članku Razstavljena pa tud risba na naslednji strani je obupna. Razveselil sem se pa stripa Kransterdam. Všeč mi pa so Nekaj cestnih in Anekdot. Pa Biba mi je všeč. Lp, Nik

21. 1. 2008 >> Pozdravljeni! Vsem, ki pišete pesmi – svaka čast. Rada prebiram poezijo in redko kje najdem kaj tako iskrenega in ganljivega. V Kraljih ulice sem to našla. Kar tako naprej! Super ste! Vaša redna bralka, študentka Teja

1. 2. 2008 >> Hvala vsem Kraljem, ki prodajate ta res dober časopis. Ste eni redkih v Ljubljani, ki si vzamete čas tudi za pogovor. Kar tako dalje.

5. 2. 2008 >> Še posebej nežen dotik Marku, s katerim sva se srečala, rokovala in si pogledala globoko v oči in v dušo na pravem kraju, v pravem trenutku in toplem, zaupljivem srcu zimskega časa, v podhodu ljubljanskega štacjona, in vsem vam, ljubljani brezdomci – en tovariški, ljubeč objem in vroč poljub na iskreno lice, nasmejano kljub brazdam preizkušeni trpljenja, dragocenega, ustvarjalnega in vztrajnega življenja! Na noge!, nas vse spodbuja Janez Bončina – Benč :). Izven sistema je najučinkoviteje delovati zoper njega – torej delujmo z ognjem resnice in močjo ljubezni še naprej! Lp, Vida :)

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Tanja Vuzem

028
KRALJI
ULICE

Kaj: Pet korakov do boljših odnosov
Kje: Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1, Ljubljana
Kdaj: 3. 3. ob 18h

Kaj: Skrajni čas, da začnemo izgubljati čas
Kje: Arhitekturni muzej, Pot na Fužine 2, Ljubljana
Kdaj: 6. 3. ob 19h

Kaj: Enostavne ekološke rešitve v vrtu
Kje: OŠ Savsko naselje, Matjaževa 4, Ljubljana
Kdaj: 11. 3. ob 18h

Kaj: DJANE Emmanuella Cunt
Kje: Klub Gromka, Metelkova mesto, Ljubljana
Kdaj: 6. 3. ob 24h

Kaj: DJANE Lidija (swing in ska)
Kje: Klub Gromka, Metelkova mesto, Ljubljana
Kdaj: 7. 3. ob 22.30

Kaj: Jam session (glasbeno improvizacijski večer)
Kje: Klub Gromka, Metelkova mesto, Ljubljana
Kdaj: 25. 3. ob 22h

Kaj: Glasbena redakcija Radia Študent v neдрjnih matere Gromke
Kje: Klub Gromka, Metelkova mesto, Ljubljana
Kdaj: 27. 3. ob 22h

Kaj: Filmski krožek (predava Jurij Meden)
Kje: Klub Gromka, Metelkova mesto, Ljubljana
Kdaj: 3. 3. ob 19h

Kaj: Stand up komedija: Prosimo, ne hranite lezbijke!
Kje: Klub Monokel, Metelkova mesto, Ljubljana
Kdaj: 7. 3. ob 22h

9. Mednarodni feministični in queer festival Rdeče zore (5. 3.–9. 3.)

Kaj: Pravljica otvoritev festivala Rdeče zore
Kje: Menza pri koritu, Metelkova mesto, Ljubljana
Kdaj: 5. 3. ob 20.30

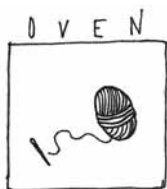
Kaj: Otvoritev video instalacije Vagina Dentata
Kje: Galerija Mizzart, Metelkova mesto, Ljubljana
Kdaj: 6. 3. ob 18h

Kaj: Butoh predstava Soft Man
Kje: Menza pri koritu, Metelkova mesto, Ljubljana
Kdaj: 8. 3. ob 21h

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditvev! kraljiulice@gmail.com

ULIČNI HOROSKOP

Gregor B. Hann,
ilustracije Damjan Majkić

ON
Dobili boste nenavadno povabilo od nekoga, od katerega ste to najmanj pričakovali. Po dolgem času se bosta imela kaj pogovarjati, dogovorila pa se bosta tudi za nadaljnje zmenke. Ali boste sprejeli?

ONA
Ne verjemite znančevim besedam, za katere menite, da so neresnične. Pojdite raje po svojih poteh, vendar ne po razumu, ampak po duhu. Na vidiku je darilo nekoga, ki že dolgo časa niste videli. Doživeli boste nepozabno romanco.

ON
V službi se vam obeta napredek. Sprejeli boste delo, ki vas zelo veseli. Tudi plačilo ne bo izostalo. Na ljubezenskem področju se vam obeta nekaj nepozabnega z neko staro simpatijo. Saj poznate pregovor: stara ljubezen – če ne gori, pa tli?

ONA
Nenadoma boste odšli na nenavadno popotovanje. Prekrižarili boste malodane ves Bližnji vzhod. Znanec vas bo skušal prepričati o nečem, kar ni po vaši volji. Zato se ga izogibajte.

ON
Nekoliko boste razočarani nad nekom, ki ga imate radi, ker vas noče poslušati. Zato vam svetujem, da opustite zadevo, ki se nanaša na to ljubljeno osebo. Raje se posvetite sebi in boste zmagali.

ONA
Imeli boste kar dovolj dela v službi, vendar se vam bo to še kako izplačalo, toda svetujem vam, da poskrbite tudi za sebe. Na ljubezenskem področju se vam obetajo lepši časi, zato jih izkoristite za vse nazaj. Tudi denarja ne bo na pretek, ga bo pa za sproti, zato kar smelo naprej.

ON
Verjetno že slutite, kaj morate napraviti v bližnji prihodnosti. Le tako naprej in uspeh ne bo izostal. Nekdo, ki ga sicer dobro poznate, stalno misli na vas. Ali boste ugotovili, kdo naj bi to bil? Svetujem vam, da se ozrete naokoli.

ONA
Le zakaj se tako ženete za nekom, ko pa vas noče videti? Raje se pustite zapeljati s svojimi čari in osrečite nekoga, ki vas ima resnično rad. Tudi v službi vas čaka neko presenečenje; obeta se vam napredovanje in denar.

ON
Po svetu včasih hodite preveč pokončno, obnašate se kot pravi lev, vendar to ni dobro za vašo ljubljeno osebo. Vsaj njej prizanesite. Tega ne bo nikoli pozabila. Pazite na zdravje.

ONA
Včasih ste tudi levinje rade v družbi nekoga, ki bi vas kar naprej božal in čohal. Toda vedno ni časa za tiste stvari, zato morate tudi vi poskrbeti s svojo mimiko in čari, ki jih imate. V službi se boste sporekli z nekom, ki vam gre že kar nekaj časa na živce, toda presenetil vas bo z nečim posebnim.

ON
Ali veste, kaj je vaša dolžnost, ko pridete v službo? Pozdraviti morate svojo nadrejeno, kajti splačalo se bo, če drugače ne, bo vaša denarnica nekoliko bolj debela. Na vidiku je daljše službeno potovanje, ki pa bo prineslo več težav kot koristi, zato se sami odločite, kaj boste napravili.

ONA
Nikar ne mislite, da ste samo vi v teh težavah, raje jih rešujte postopoma in videli boste, da se bo vse dobro končalo za vas in okolico. Zdravje vam dela nekoliko preglavic, predvsem glavoboli, zato pojdite z ljubljeno osebo na sprehod, pomagalo bo.

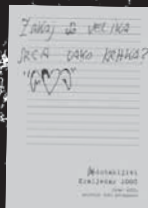
OGLASNA DESKA

KOMBI PREVOZI

Iščem delo, imam kombi (registriran do septembra), v katerem bi lahko prevažal karkoli, predmete ali pohištvo. Za ponudbe pokličite 040 344 405.

V dnevnem centru Kralji ulice potrebujemo navadne (neoblazinjene) stole, lesene ali iz sorodnega materiala za lahko vzdrževanje. Hvala vsem! 059 022 503

Kraljedar 2008 – zadnje zaloge še na voljo! Zagotovite si svoj izvod pri svojem uličnem prodajalcu!

Športna sekcija Kraljev ulice, ki redno trenira mali nogomet (ena izmed tekem je predstavljena na strani 14), prosi za podporo donatorjev. Prav bodo prišle tako materialne kot finančne donacije, ki bodo brezdomnim nogometašem olajšale treninge. Zainteresirane podpornike prosimo, da se obrnejo na uredništvo Kraljev ulice (059 022 503).

SPOŠTOVANI BRALCI!

Ker je postal moj brat Luka Knez invalid prve stopnje, brez obeh nog in desne roke, vas naprošam, če bi mu kdo hotel napisati kako pismo ali razglednico iz lepih krajev. V pismo lahko primaknete še kak bankovec za pet evrov, zato ker ne more več žicati. Z vsem srcem se vnaprej zahvaljujem vsem prijaznim ljudem! Nik Knez

Pišite na:
Luka Knez
Frankovo naselje 13
4420 Škofja Loka

Naš dopisnik iz Španije, ki na šesti strani podaja svoje prvo poročilo, potrebuje digitalni fotoaparatus, da bo svoja besedila lahko podkrepil tudi s kakšno sliko. Hvala tistemu, ki mu bo to omogočil! Uredništvo Kraljev ulice, 059 022 503

Rad bi, da bi mi kdo podaril oziroma za simbolično ceno prodal 70 do 60-litrski planinski nahrbtnik. Obrnite se na uredništvo Kraljev ulice in recite, da je za Petra (Čeha). Děkuj (hvala)!

ZAHVALA

Zahvalil bi se vsem kupcem v Plavi laguni, posebno najnežnejšemu spolu, ki bi mu zaželel obilo sreče, zdravja in zadovoljstva ob prazniku na 8. marec, za dan žena. Vaš zvesti prodajalec Roman

Žreb je določil, da je nagrajenec prejšnje križanke Mitja Konstantinovič iz Ljubljane. Čestitamo!

029
KRALJI
ULICE

TEHTNICA

ON

Ali si predstavljate, kakšne posledice bodo, če ne boste izpeljali tega načrta, ki ste si ga zastavili tako drzno in smelo? Le tako naprej, uspeh ne bo izostal. Kmalu boste dobili vabilo na poroko, saj se bo poročila neka vaša stara znanka, pri tem pa se bo razvila nostalgija na stare čase.

ONA

Za trenutek odložite delo, ki vas včasih kar utruja. Poskrbite tudi za sebe, saj boste drugače še pregoreli. Obeta se vam novo delo, za katerega pa ne boste pokazali zanimanja. Pri denarju pazite, da boste lahko preživeli. Bliža se neki dogodek, ki vam bo prav kmalu korenito spremenil življenje na bolje!

ŠKORPIJON

ON

V kratkem pričakujte zelo zanimiv pogovor z osebo, ki jo boste spoznali na poslovnem sestanku. Kot nalašč za vaše potrebe. Mar bo to tudi ljubezen na prvi pogled? To pa morate presoditi sami.

ONA

Malo manj jezikaajte, pa bo dobro, sicer se boste zamerili bližnji in daljni okolici. Nekaj bo zaškripalo v službi, kasneje pa se bo vse uredilo. Pazite na zdravje.

STRELEC

ON

Imeli boste občutek, kot da vas nekdo zelo vara, toda to je račun brez krčmarja. Kar pomirite se, vse je in bo v najlepšem redu. Ljubljena oseba vas na skrivaj opazuje, vi pa se obnašate, kot da ni nič posebnega. To se vam bo še maščevalo.

ONA

Od partnerja lahko pričakujete posebno pozornost. Obdaril vas bo z nečim, česar niste še pričakovali. Ali mu boste odgovorili enako?

KOZOROG

ON

Delo, ki ga imate, spoštujte in še naprej opravljajte tako, kot ste ga do zdaj. To se vam bo še bogato obrestovalo. Paziti morate na zdravje, saj obstaja velika možnost obolenosti. Kmalu boste dobili zelo pomembno pošto, ki vam bo totalno spremenila življenje v prihodnosti. Ne pozabite na stare prijatelje, ki so vam stali ob strani.

ONA

Tudi vam, drage dame, rojene v tem znamenju, kažejo zvezde na bolje, le da je vse odvisno od vas in od tega, kako boste ukrepale. Napredek vas čaka pri denarju, ljubezni in v službi.

VODNAR

ON

Zelo ste natančni, včasih tudi tam, kjer to ni potrebno. Bodite malo bolj preprosti in se prepustite tokom duha, ki vas spremlja že vse življenje. Včasih morate pogledati tudi naokoli, saj si vas nekdo kar naprej ogleduje in vas občuduje. Ste pripravljeni na srečanje s to osebo?

ONA

Ali ste pozabili, da ste tudi vi potrebni neke pozornosti? Glejte, da vaše obnašanje ne bo prizadelo vaših bližnjih. Zato si dajte nekaj duška in se zabavajte po svoje.

RIBI

ON

Ne glede na to, kaj si mislijo ljudje o vas, vi nadaljujte z delom tako, kot ste si ga zastavili. Kasneje se bo izkazalo, da ste imeli prav. Okolica bo priznala poraz, zato boste nadaljevali to delo skupaj in si delili dobiček, ki pa ne bo tako majhen.

ONA

Kmalu boste dobili neko povabilo – in predlagam vam, da greste na to srečanje, ki bo zelo pristržno. Posledice tega srečanja se bodo videle čez devet mesecev. Srečno in veselo bo tudi pri denarju.

030
KRALJI
ULICE

RAZVEDRILO

No, pa malce vzpodbude

Od leta 1920 do 1960 so bili Slovenci dosti bolj aktivni v »zajčkanju«, saj še sam poznam družinico, v kateri je bilo kar osemnajst bratov in sester, pa nobeden ni izpadel odveč.
KTM – Mare Ceglar

Brata Že pa Še se pogovarjata

–Ti, a veš, da je ena padla?
–Kam pa? A na hrbet?
–Ne, po cest’!
KTM – Mare Ceglar

Današnja misel:
Hujša od smrti je –
anonimna nedejavnost
javne osebe!

Kralj O’Tone

ŽE in ŠE prvi dan na smučanju

Ker sta bila na smuki, sem ju poklical po telefonu. Oglašil se mi je Še: »Živjo, povej mi, kako gre smuka?« Še mi pove, da si je Že že zlomil nogo in roko. In da je Še še vedno ob njem, dokler ne pride reševalno vozilo.
KTM – Mare Ceglar

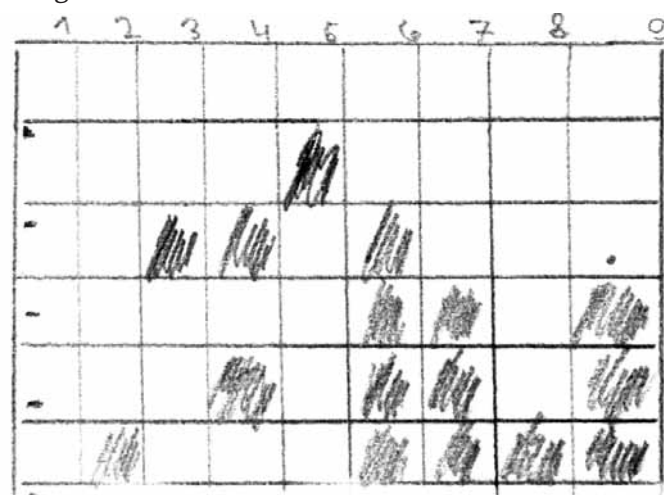
„PODNEBNE SPREMEMBE“

„ŽICANJE NA SMUČEH“

KRIŽANKA

Gregor B. Hann

VODORAVNO:

(1) Žensko ime, tudi naziv vrste pic, (10) ime slovenskega pisatelja ruskega porekla Križanovskijega, (15) vrsta domače živali, tudi prvo znamenje v horoskopu, (19) egipčanski bog sonca, (23) trinajsta črka abecede, (25) avans ali vrsta papige, (28) del računalniške opreme, tudi neka živali, ki jo ima mačka zelo rada, (35) prva črka abecede, (37) osebni zaimsek, (41) prva črka imena, (44) prva črka imena slovenske pevke Derenda, (46) 15. črka abecede, (48) klasično indijansko orožje.

NAVPIČNO:

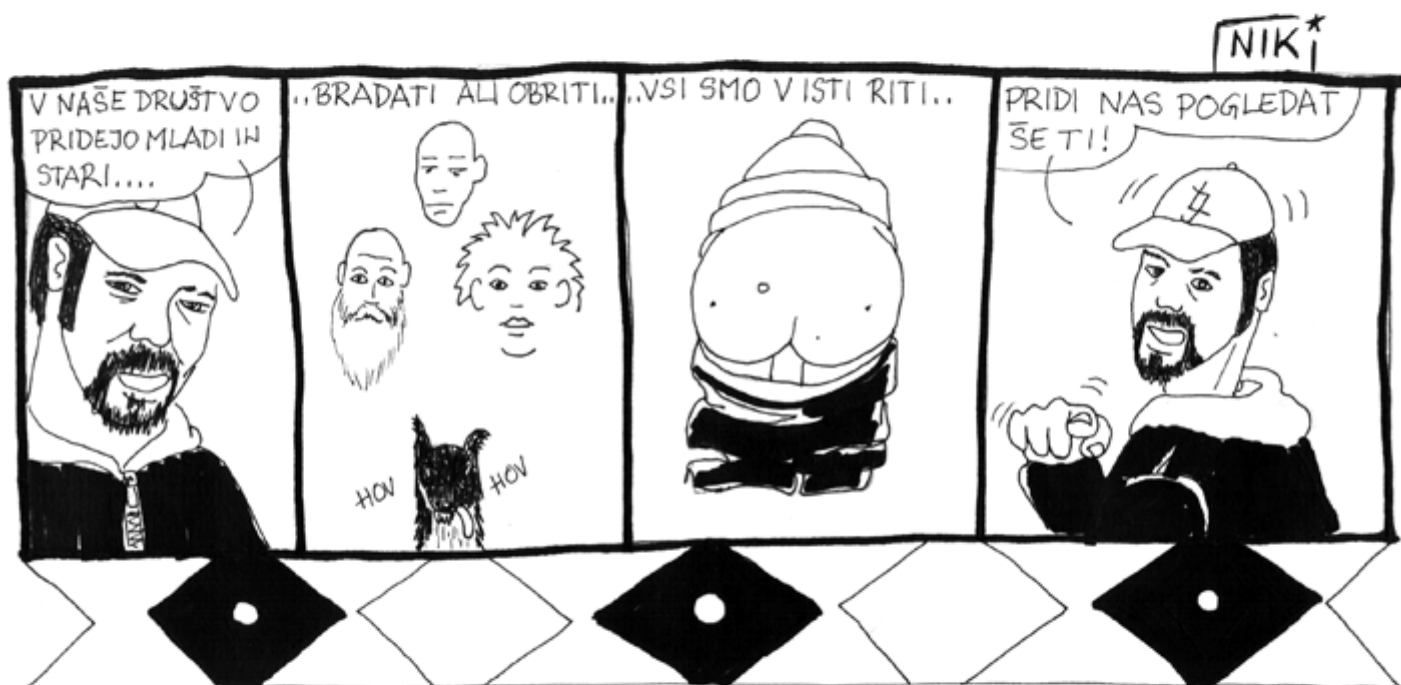
(1) Prerok iz Mormonove knjige, (2) ime francoskega filmskega igralca Delona, (3) znak za kemijski element renij, (4) začetnici filmske igralkice Grete Garbo, (5) prva črka slovenske abecede, (6) grška črka, (7) Adamova žena iz stare zaveze Svetega pisma, (8) znano primorsko temno in močno vino, (9) slovensko žensko ime, (23) oseba, ki se nekaj uči pod nadzorom mentorja, vajenec ali učenec, (30) ovratna ruta.

SUDOKU

Navodilo za SUDOKU je preprosto: v vsak stolpec, v vsako vrstico in v vsak 3x3 kvadrat vpišite številke od 1 do 9, v vsakem stolpcu, vrstici ali 3x3 kvadratu pa se vsaka številka lahko pojavi le enkrat.

	2	3	9	1			7	
	7			5				
6		9					2	
7	6							
5	8			3			9	2
							1	6
	9					3		5
				9			8	
	4			7	3	9	6	

NAŠE DRUŠTVO

MARKO

Živel sem v raju na Zemlji,
končal pa v peklu – na cesti.

